

Редакція:

15.06.2004

Про затвердження Технічного регламенту зернового складу

Наказ Міністерства аграрної політики України
від 15 червня 2004 року N 228

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
5 липня 2004 р. за N 835/9434

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказом Міністерства аграрної політики України
від 16 листопада 2004 року N 422

Наказ втратив чинність
(згідно з наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України
від 30 липня 2014 року N 284)

На виконання [Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні"](#) щодо випуску та обігу складських документів на зерно та продукти його переробки, [постанови Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2003 року N 510 "Про забезпечення сертифікації зернових складів на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, запровадження складських документів на зерно"](#) НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Технічний регламент зернового складу (далі - Регламент), що додається.
2. Державній інспекції з контролю якості сільськогосподарської продукції та моніторингу її ринку (Білий О. І.) та Департаменту формування та функціонування аграрного ринку (Розгон А. В.) у п'ятиденний термін подати наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Державній інспекції з контролю якості сільськогосподарської продукції та моніторингу її ринку разом з Міністерством агропромислового комплексу Автономної Республіки Крим, головними управліннями сільського господарства та

продовольства облдержадміністрацій довести Регламент до суб'єктів ринку зерна всіх форм власності, посилити контроль за використанням складських документів на зерно відповідно до [Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні"](#) та [наказу Мінагрополітики від 27 червня 2003 року N 198 "Про затвердження Положення про обіг складських документів на зерно"](#).

4. Визначити уповноваженим органом з організації та проведення сертифікації послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки Державну інспекцію з контролю якості сільськогосподарської продукції та моніторингу її ринку.

5. Державній інспекції з контролю якості сільськогосподарської продукції та моніторингу її ринку в тижневий термін після державної реєстрації цього наказу подати пропозиції щодо визначення переліку органів, які будуть здійснювати сертифікацію, а також забезпечити виконання вимог [постанови Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2003 року N 510](#) щодо проведення сертифікації зернових складів.

6. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра аграрної політики Омеляненка Г. Г.

Міністр

В. А. Слаута

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державного комітету
України з питань технічного
регулювання та споживчої політики

Л. С. Школьник

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства аграрної
політики України
від 15 червня 2004 р. N 228

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
5 липня 2004 р. за N 835/9434

Технічний регламент зернового складу

Технічний регламент зернового складу (далі - Регламент) розроблено на виконання статті 11 [Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні"](#) (далі - Закон) та [постанови Кабінету Міністрів України від 11.04.2003 N 510 "Про забезпечення](#)

сертифікації зернових складів на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, запровадження складських документів на зерно".

1. Сфера дії та порядок застосування Регламенту

Регламент безпосередньо і через посилання містить обов'язкові для виконання вимоги до зернового складу, що надає послуги із зберігання зерна та продуктів його переробки власникам зернових, зернобобових, олійних культур та насіння (далі - послуги).

Регламент є одним з основних документів для організації державного регулювання ринку зерна в Україні, зокрема сертифікації послуг зернових складів із зберігання зерна та продуктів його переробки, і поширюється на юридичні особи, що мають на праві власності зерносховища, на власників зерна, органи сертифікації послуг зернових складів, на інші суб'єкти підприємницької діяльності, що діють на ринку зерна.

Для надання послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки зерновий склад має право, окрім типових (серійних) зерносховищ, будівель, обладнання, технологій та приладів, використовувати й інші, але тільки такі, що відповідають установленим вимогам.

Контроль за виконанням положень Регламенту покладається на Державну інспекцію з контролю якості сільськогосподарської продукції та моніторингу її ринку.

2. Терміни та визначення

Терміни та їх визначення, що застосовуються у цьому Регламенті:

Базисні кондиції для приймання зерна на зберігання та в заставу - показники якості зерна (вологість, уміст смітної домішки і т. ін.), визначені діючою нормативною документацією та встановлені в контрактних або договірних відносинах.

Власник зерна - фізична або юридична особа незалежно від форми власності і підпорядкування, якій належить зерно на праві власності, а також держава в особі Кабінету Міністрів України або уповноважених ним органів у разі переходу до неї права власності на зерно.

Вторинне очищення зерна - очищення зерна з метою видалення смітної та зернової домішок до встановлених норм, що забезпечує його тривале зберігання.

Домішка - будь-який матеріал органічного й неорганічного походження у масі зерна, що може і повинен бути відокремлений від зерна.

Доробка зерна - сукупність технологічних операцій, спрямованих на забезпечення або поліпшення (при необхідності) встановлених показників якості зерна відповідно до вимог договору складського зберігання зерна, контракту, державних стандартів.

Залікова вага зерна - фізична вага зернової культури (крім кукурудзи в качанах), зменшена на розрахункову величину маси відхилень від базисних, контрактних або

договірних кондицій вмісту вологи, смітної та зернової домішок у зерні.

Засміченість зерна - рівень умісту домішок органічного й неорганічного походження, що підлягають видаленню із зерна при його використанні за цільовим призначенням.

Зачистка зерносховища (зернового складу) - звірення фактичної кількості зерна на зерновому складі з даними кількісно-якісного обліку зерна.

Зберігання зерна - комплекс заходів, які включають приймання, доробку, зберігання та відвантаження зерна.

Зерно - плоди зернових, зернобобових та олійних культур, які використовуються для харчових, насіннєвих, кормових та технічних потреб.

Зернова домішка - домішка зернового походження основної культури та інших зернових культур, не віднесених згідно з нормативними документами до смітної домішки.

Зерновий склад - юридична особа, що має на праві власності зерносховище(а) і сертифікат відповідності послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки.

Зерносховище - спеціально обладнане місце для зберігання зерна (приміщення, будівля тощо).

Клас зерна - категорія зернової культури, що визначається державним стандартом за сукупністю показників, характеристик і норм якості зерна.

Обіг складських документів на зерно - регламентоване використання складських документів на зерно, що включає процедури одержання бланків, їх заповнення, реєстрації, видачі, передачі іншим особам, пред'явлення зерновому складу для витребування зерна, їх погашення та архівного зберігання.

Обмежувальні кондиції - обумовлені договором показники якості зерна, що дають змогу його тимчасово зберігати, а після відповідної доробки - забезпечити його тривале зберігання.

Очищення зерна - видалення смітної та зернової домішок із зернової культури.

Партія зерна - певна кількість однорідного за якістю зерна, оформлена одним документом якості.

Первинне очищення зерна - очищення свіжозібраного зерна з метою видалення крупних домішок і пилу при значному (більше 7 %) вмісті смітної та зернової домішок, а також перед сушінням зерна.

Поклажодавець - власник зернової культури, який оформив договір складського зберігання зерна із зерновим складом та передав йому зерно на зберігання.

Пробне очищення зерна - очищення зернової культури за технологією зернового складу в присутності комісії, яка визначає раціональні режими та параметри

технологічного обладнання для найбільш ефективного первинного й вторинного очищення зерна.

Продукти переробки зерна - борошно, крупа, комбікорм, побічні продукти переробки зерна.

Реєстр складських документів на зерно (заставне зерно) та зерна (заставного зерна), прийнятого на зберігання, - система обліку інформації про видані зерновим складом складські документи на зерно та про зерно (заставне зерно), прийняте зерновим складом на зберігання у визначеному обсязі й до визначеного строку.

Ринок зерна - система товарно-грошових відносин, що виникають між суб'єктами господарювання у процесі виробництва, зберігання, торгівлі та переробки зерна на засадах вільної конкуренції, вільного вибору напрямів реалізації зерна та визначення цін на нього, а також при здійсненні державного контролю за якістю та зберіганням зерна.

Сертифікат відповідності послуг зернового складу - документ, який підтверджує, що послуги із зберігання зерна та продуктів його переробки відповідають правилам і технічним умовам зберігання зерна та продуктів його переробки.

Складський документ на зерно - товаророзпорядчий документ, що видається зерновим складом власнику зерна як підтвердження факту прийняття зерна на зберігання та посвідчення наявності зерна й зобов'язання зернового складу повернути зерно володільцеві такого документа.

Смітна домішка - мінеральна, органічна та шкідлива домішки; фузаріозне і зіпсоване зерно.

Тип зерна - різновид зерна, на який за ботанічними, біологічними ознаками та іншими показниками якості поділяють зернову культуру.

Фізична вага зерна - фактична маса зерна, що визначена зважуванням зерна за його показниками якості.

Якість зерна та продуктів його переробки - сукупність споживчих властивостей зерна та продуктів його переробки, що відповідають установленим вимогам нормативних документів.

3. Скорочення в тексті

<i>м</i>	- метр
<i>мм</i>	- міліметр
<i>м²</i>	- квадратний метр
<i>м³</i>	- кубічний метр
<i>м³/год.</i>	- кубічний метр за годину
<i>км</i>	- кілометр

<i>км/год.</i>	- кілометр за годину
<i>%</i>	- відсоток
<i>г</i>	- грам
<i>кг</i>	- кілограм
<i>т</i>	- тонна
<i>т/год.</i>	- тонн за годину
<i>т/добу</i>	- тонн за добу
<i>°С</i>	- градус за Цельсієм
<i>кмп</i>	- комплект
<i>В</i>	- вольт
<i>кВт</i>	- кіловат
<i>кВА</i>	- кіловольт ампер
<i>кВт.год./т</i>	- кіловат-годин на тонну

4. Нормативні посилання

У тексті Регламенту при описі суб'єктів ринку зерна й основних кваліфікаційних вимог до зернового складу з надання послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки містяться посилання на діючі в Україні нормативно-правові та нормативно-технічні акти. Для зручності користування повна назва документів та їх реквізити наведені в додатках до Регламенту. У додатку 1 до цього Регламенту наведено перелік форм, які використовуються зерновими складами для обліку послуг з приймання, доробки, зберігання та відпуску (відвантаження) зерна.

5. Вимоги до зернового складу

5.1. Загальні вимоги

5.1.1. Зерновий склад для надання послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки зобов'язаний мати:

- а) документи встановленого зразка про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності;
- б) сертифікат відповідності послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки;
- в) зерносховище(а), необхідне обладнання та персонал відповідної кваліфікації для надання послуг із зберігання зерна;

г) проектну, технічну і нормативну документацію для об'єктів виробничого призначення на технологію, обладнання, прилади, зернову продукцію, методи визначення її якості, щодо забезпечення безпеки праці, пожежовибухобезпеки та для окремих об'єктів (п. 5.5.2 Регламенту) допоміжного призначення;

г) бланки складських документів на зерно.

5.1.2. Майно зернового складу не має перебувати в податковій заставі, а зерновий склад не повинен перебувати в процедурі банкрутства.

5.1.3. Зерновий склад зобов'язаний забезпечити:

а) оприлюднення інформації про зерновий склад і послуги, які він надає;

б) кількісне та якісне зберігання зернових культур з використанням прогресивних технологій, ефективного обладнання при максимальному зниженні витрат на зберігання зерна;

в) доробку зернових культур до норм якості, що відповідають умовам договору складського зберігання зерна, контрактам, державним стандартам та іншим чинним нормативним документам;

г) своєчасне виконання умов договорів із поклададавцями;

г) своєчасну звітність про обіг складських документів на зерно (відповідно до Положення про обіг складських документів на зерно, затвердженого [наказом Міністерства аграрної політики України від 27.06.2003 N 198](#), зареєстрованого в Мін'юсті України 16.07.2003 за N 605/7926);

д) щомісячне декларування зерна, що зберігається (відповідно до [Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні"](#); [постанови Кабінету Міністрів України від 12.12.2002 N 1877 "Про затвердження Порядку декларування зерна суб'єктами зберігання зерна"](#));

е) безпеку праці, виробничу санітарію, охорону природного довкілля, пожежовибухобезпеку;

є) охорону підприємства.

5.2. Територія зернового складу

5.2.1. Територія зернового складу повинна:

а) задовольняти геологічні й гідрологічні вимоги, зокрема щодо устрою ухилу, наявності необхідних водовідводів для відтоку ґрунтових та атмосферних вод до водостоків (для новобудов обов'язково);

б) мати тверде покриття проїзної частини, площ і місць роботи із зерном, відмосток по периметру зерносклади;

в) бути огороженою та мати, окрім основних, двоє запасних воріт для в'їзду-виїзду спецмашин у разі стихійного лиха (пожежі);

г) мати в темний період доби освітлення проїздів, проходів, переїздів, естакад згідно з установленними вимогами і нормами ("Правила техники безопасности и производственной санитарии на предприятиях по хранению и переработке зерна Министерства хлебопродуктов СССР (в четырех частях)", затверджені наказом Міністерства хлібопродуктів СРСР від 18.04.88 N 99).

5.2.2. Виробничі будівлі та споруди на території зернового складу мають бути розміщені з урахуванням вимог будівельних норм, норм пожежної безпеки та виробничої санітарії ("Правила техники безопасности и производственной санитарии на предприятиях по хранению и переработке зерна Министерства хлебопродуктов СССР (в четырех частях)", затверджені наказом Міністерства хлібопродуктів СРСР від 18.04.88 N 99; ДБН В.2.2-8-98. Будинки та споруди. Підприємства, будівлі і споруди по зберіганню та переробці зерна; [Закон України "Про пожежну безпеку"](#); Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені [наказом МВС України від 22.06.95 N 400](#), зареєстровані в Мін'юсті 14.07.95 за N 219/755).

5.2.3. Новозбудовані виробничі будівлі і споруди повинні бути розташовані на території зернового складу з урахуванням:

- а) потоковості технології приймання, зважування, розміщення і відвантаження зернових культур;
- б) найкоротших шляхів передачі зерна від приймальних пристроїв у зерносховища, а з них - на його відвантаження;
- в) розміщення елеватора основною віссю вздовж залізничних колій (за їх наявності);
- г) наявності вільної, завширшки не менше 10 м, зони навколо будівлі елеватора;
- ґ) домінуючих вітрів на території складу;
- д) розміщення силових станцій та котелень в окремих будівлях (трансформаторні підстанції можуть бути і в спеціально обладнаних приміщеннях виробничих будівель);
- е) розміщення складу твердого палива за виробничими будівлями вздовж однієї із залізничних колій (за їх наявності);
- є) розміщення складу рідкого палива на відстані не менше 50 м від інших будівель зернового складу;
- ж) будівництва підземних пожежних резервуарів із запасом води на 250 - 500 м³.

5.2.4. При в'їзді на територію зернового складу на видному місці повинні бути плакати із зображенням схем маршрутів та точок розвантаження (завантаження) зерна, розташування основних і допоміжних будівель, запасних в'їздів-виїздів.

5.2.5. Територія зернового складу має утримуватися у чистоті та належному стані, а саме:

- а) містки, проїзди, проходи, переїзди, естакади повинні бути обладнані світловими позначками для темного періоду доби;
- б) резервуари з водою, артсвердловини, криниці мають бути споруджені у відповідності до чинних санітарних норм;
- в) проїзди повинні бути вільними для руху, вирівняні, без вибоїн, а в зимовий час очищатися від снігу та посипатися піском;
- г) при розвантаженні матеріали необхідно розміщувати вздовж залізничної колії на відстані 1,5 м від рейки;
- ґ) приймальні та відпускні пристрої для зерна на всі види транспорту повинні бути закритими;
- д) зберігання на території відходів виробництва, залишків зернових культур та зібраного пилу відкритим способом забороняється;
- е) відходи виробництва рекомендовано вивозити з території у спецмашинах закритого типу;
- є) ящики для сміття повинні закриватися, а сміття регулярно вивозитися з території;
- ж) убиральні в темний період доби мають бути освітлені;
- з) вигрібні ями вбиралень необхідно своєчасно очищати та дезінфікувати;
- и) водостоки для відведення атмосферних вод необхідно регулярно очищати й утримувати в справному стані;
- і) необхідно регулярно очищати територію від снігу (при наявності), у літній сухий період під'їзні шляхи та прилеглу до виробничих і побутових приміщень територію поливати водою;
- ї) вільні ділянки території зернового складу повинні бути озеленені та опоряджені.

5.2.6. При утримуванні території зернового складу необхідно дотримуватися вимог чинних правил безпеки праці, пожежовибухобезпеки, виробничої санітарії, мати подекадні графіки очищення території, зерносховищ і обладнання ([Закон України "Про пожежну безпеку"](#); Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені [наказом МВС України від 22.06.95 N 400](#), зареєстровані в Мін'юсті 14.07.95 за N 219/755; "Правила техники безопасности и производственной санитарии на предприятиях по хранению и переработке зерна Министерства хлебопродуктов СССР (в четырех частях)", затверджені наказом Міністерства хлібопродуктів СРСР від 18.04.88 N 99).

5.3. Інженерні споруди і мережі

Інженерні споруди та мережі для зернового складу будуються за індивідуальними проектами, у яких складові підбираються за типовими проектами, що найбільше задовольняють вимоги цього підприємства.

5.3.1. Автомобільні проїзди:

- а) має бути тверде покриття проїзної частини території зернового складу і площадок для стоянки автотранспорту;
- б) норми ширини проїзду - 3,5 м при односторонньому та 6,0 м при двосторонньому русі транспорту;
- в) норма ширини пішохідних доріжок і містків через канави - 1,0 м;
- г) на території зернового складу згідно з правилами дорожнього руху, обладнують покажчики проїздів, переходів, а також знаки швидкості та напрями руху, місця стоянок автотранспорту;
- г) ворота (завширшки не менше 4,5 м) для проїзду автомобілів повинні відкриватися всередину території без самозакриття, мати, як правило, механічний привід;
- д) переїзди через залізничні колії повинні бути прокладені на рівні головок рейок, мати суцільні настили шириною не менше 3,5 м;
- е) криті проїзди автомобільних ваг та приймальних пристроїв повинні бути в ширину та у висоту не менше як по 3,5 м.

5.3.2. Залізничні колії:

- а) улаштування колій, переїздів і переходів, організація та експлуатація залізничного господарства зернового складу виконуються відповідно до діючих норм (Правила технічної експлуатації залізниць України, затверджені [наказом Міністерства транспорту України від 20.12.96 N 411](#), зареєстровані в Мін'юсті 25.02.97 за N 50/1854);
- б) колії розташовують на території, дотримуючись вимог габариту до будівель, споруд тощо;
- в) місця проведення вантажних та маневрових робіт повинні мати освітлення для темного періоду доби;
- г) споруди для приймання (відвантаження) зерна обладнуються пристроями сигналізації;
- г) виходи з виробничих і допоміжних приміщень на залізничні колії обладнують перилами та плакатами, що забороняють переходити колію не в установленому місці, а також попереджувальними знаками про рух залізничного потягу;
- д) тупики залізничних колій повинні мати призму довжиною 5 м, виконану з піску або щебеню, і світловий сигнал;
- е) під'їзні залізничні колії охороняються спеціальними загороджувальними засобами при перетині їх лініями електропередач, автомобільними дорогами, трубопроводами, галереями;
- є) на переїздах через залізничні колії повинна бути автоматична сигналізація;
- ж) прокладання електрокабелів під залізничними коліями можливе на глибині не менше одного метра від головки рейки перпендикулярно полотну залізничної колії у спеціальних жолобах або трубах;

з) до роботи не допускаються локомотиви (мотовоз, тепловоз, електровоз) із несправними звуковими і світловими сигнальними пристроями або гальмовим обладнанням;

и) на кожному локомотиві має бути не менше двох гальмових колодок для попередження самовільного руху вагонів, а також комплект сигнальних прапорців та сигнальний ліхтар;

і) допускаються на території зернового складу такі швидкості руху локомотива при маневрових роботах:

15 км/год. - локомотив попереду;

10 км/год. - вагони попереду;

5 км/год. - на кривих малого радіуса, при недостатній видимості, на переїздах, переходах, вагонних вагах, при під'їздах до вагонів для зчеплення чи розчеплення, виїздах (в'їздах) у ворота;

ї) переміщення вагонів і всі роботи при маневрах повинні проводитися під наглядом уповноваженого керівника робіт від зернового складу.

5.3.3. Електричні мережі:

а) вимоги до проектування, влаштування та експлуатації електричних мереж зернового складу регламентуються такими документами: Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджені [наказом Держнаглядохоронпраці від 09.01.98 N 4](#), зареєстровані в Мін'юсті 10.02.98 за N 93/2533; Порядок проведення експертизи електроустановок споживачів, затверджений [наказом Держнаглядохоронпраці від 30.12.99 N 257](#), зареєстрований в Мін'юсті 04.02.2000 за N 68/4289; "Правила устройства электроустановок", изд. 6-е, переработанное и дополненное. - М.: Энергоатомиздат, 1986. ГОСТ 12.2.007.0-75 "Изделия электротехнические. Общие требования безопасности";

б) до трансформаторних підстанцій мережі високої, не менше 1000 В, напруги (проект мереж узгоджують із постачальною енергосистемою) можуть прокладатися у землі (кабельні мережі) або зовні (повітряні мережі); місця їх прокладки наносять на генеральний план зернового складу;

в) повітряні або кабельні мережі від трансформаторних підстанцій обладнують до розподільчих пунктів виробничих і допоміжних цехів, споруд, місць освітлення території; на генеральному плані підприємства відмічають місця їх прокладки із зазначенням напруги;

г) на території зернового складу повинна передбачатися можливість вимикання в електромережах напруги на окремих ділянках для проведення ремонтних робіт електропристроїв;

г) один раз на місяць повітряні мережі електропередач оглядають, звертаючи увагу на стан ізоляторів, розрядників, стовпових роз'єднувачів, опор, величину

провисання проводів, наявність попереджувальних плакатів тощо; зауваження заносять у спеціальний журнал та контролюють їх виконання;

д) при виконанні робіт на кабельних лініях (монтаж муфт, інше) не дозволяється користуватися переносними лампами напругою вище 12 В;

е) електроосвітлювальні мережі території наносять на генеральний план зернового складу; герметичні світильники розташовують у захисних сітках на висоті не менше 2,5 м (у галереях і тунелях на висоті 1,7 м); гаки, кронштейни й інші пристрої для підвищення освітлювальної арматури необхідно закріплювати на перекриттях, стінах, стовпах;

є) у мережах аварійного освітлення світильники повинні мати живлення від резервного джерела електроенергії;

ж) земляні роботи біля кабельних трас можуть виконуватися тільки в присутності електромонтера за письмовим дозволом головного інженера зернового складу.

5.3.4. Тепломережі:

а) тепломережі зернового складу включають:

систему подачі гарячої води;

паропроводи для подачі водяної пари у бойлерну для підігрівання води;

б) гарячу воду і водяну пару зерновий склад може одержувати від міських мереж, від суміжних підприємств або власних джерел теплової енергії. У разі автономного забезпечення підприємства тепловою енергією в котельнях установлюються водогрійні котли необхідної продуктивності (Правила будови та безпечної експлуатації парових котлів, що працюють під тиском не більше 0,07 МПа (0,7 кгс/см²), водогрійних котлів та водопідігрівачів з температурою води не вище 115° С, затверджені [наказом Держнаглядохоронпраці України від 23.07.96 N 125](#), зареєстровані в Мін'юсті 05.11.96 за N 655/1680 (зі змінами); Інструкція про порядок видачі дозволу на виготовлення, ремонт і реконструкцію об'єктів котлонагляду і здійснення нагляду за виконанням цих робіт, затверджена [наказом Держнаглядохоронпраці від 06.03.96 N 40](#), зареєстрована в Мін'юсті 20.03.96 за N 128/1153 (зі змінами));

в) трубопроводи постачання гарячої води та паропроводи повинні бути теплоізовані (Правила будови і безпечної експлуатації трубопроводів пари та гарячої води, затверджені [наказом Держнаглядохоронпраці України від 08.09.98 N 177](#), зареєстровані в Мін'юсті 07.10.98 за N 636/3076);

г) промивні води тепломереж і від споживачів зернового складу необхідно направляти в каналізаційний колектор або у вигрібні ями;

5.3.5. Водопостачання і каналізація:

а) зерновий склад зобов'язаний мати стаціонарні системи водопостачання та каналізації, що відповідають діючим вимогам (СниП 2.04.01-85. "Внутренний

водопровод и канализация");

б) забезпечення водою для господарсько-питних та технологічних потреб можливе від місцевого водогону, водогону суміжних підприємств або від власних джерел водопостачання;

в) якість питної води повинна відповідати ГОСТ 2874-82 "Вода питьевая. Технические требования", санітарно-гігієнічним вимогам і регулярно контролюватися;

г) зерновий склад може використовувати питну воду для потреб людей та тварин, на технологічні процеси, котельні, а господарчо-побутову воду - для душових, туалетів, місць озеленення території, для підсобних господарств тощо;

г) відповідні пристрої для забезпечення робітників питною водою мають бути розміщені на відстані не далі як 75 м від робочих місць;

д) на підприємствах, що не мають каналізації, з дозволу органів державного санітарного контролю допускається обладнання вигрібних ям (відстійників);

е) мережі водопроводу і каналізації, включаючи насосну станцію із запірно-регулювальною арматурою; прокладені під землею ізольовані трубопроводи; лічильники води; змивні пристрої та водоводи в каналізацію; колектор каналізаційний; відстійники; дезінфектори; пристрої скидання каналізаційних вод у міську каналізацію або очищених вод на ґрунт - повинні постійно контролюватися відповідними службами зернового складу.

Інженерні споруди і мережі наносяться на генеральний план зернового складу.

5.4. Об'єкти виробничого призначення

5.4.1. До об'єктів виробничого призначення зернових складів належать:

а) елеватори;

б) склади підлогового зберігання зерна;

в) кукурудзокалібрувальні цехи;

г) робочо-очищувальні, сушильно-очищувальні та молотильно-очищувальні будівлі;

г) потокові лінії;

д) заводи і цехи гібридного та сортового насіння кукурудзи;

е) зерносушарки;

є) виробничі технологічні лабораторії;

ж) приймальні пристрої;

з) відпускні пристрої;

и) автомобільні та залізничні ваги;

і) енергопаросилові установки;

- ї) автомобільні дороги;
- й) залізничні колії;
- к) підвальні приміщення, тунелі, галереї і площадки.

5.4.2. Проектна документація об'єктів виробничого призначення на їх будівництво або на реконструкцію повинна містити:

- а) техніко-економічне обґрунтування будівництва чи реконструкції;
- б) технологічну частину із затвердженою в установленому порядку технологічною схемою руху зерна, планами та необхідними розрізами будівлі з нанесеним технологічним, транспортним, аспіраційним і допоміжним обладнанням;
- в) будівельну частину;
- г) схеми аспіраційних мереж та їх паспорти;
- ґ) схеми електро- і енергозабезпечення;
- д) інженерні мережі;
- е) матеріали щодо забезпечення пожежовибухобезпеки об'єкта;
- є) схеми та опис автоматизації, комп'ютеризації технологічних процесів і виробництва;
- ж) вагове господарство;
- з) розрахунки викидів шкідливих речовин у природне довкілля.

5.4.3. Об'єкти виробничого призначення зернового складу повинні мати цехову документацію (матеріали):

- а) технологічну схему виробництва (руху зерна);
- б) паспорти на обладнання;
- в) технологічні інструкції для обслуговувального персоналу;
- г) інструкції щодо техніки безпеки та пожежовибухобезпеки;
- ґ) інструкцію із запуску і зупинки роботи цеху;
- д) інструкцію щодо евакуації персоналу при стихійних лихах та оголошеннях цивільної оборони;
- е) дошку об'яв і розпоряджень по зерновому складу.

5.4.4. До об'єктів виробничого призначення висуваються такі вимоги ("Правила техніки безпеки и производственной санитарии на предприятиях по хранению и переработке зерна Министерства хлебопродуктов", затверджені наказом Мінхлібопродуктів СРСР від 18.04.88 N 99):

- а) площа виробничого приміщення на кожного працюючого повинна становити не менше 15 м³, а площа приміщення - 4,5 м²;
- б) висота від підлоги до стелі має бути не менше 3,0 м, а від конструктивних елементів чи перекриття до підлоги - не менше 2,0 м, у місцях нерегулярного проходу - не менше 1,8 м;
- в) зовнішні виходи опалювальних виробничих приміщень повинні мати тамбури, за винятком топок зерносушарок;
- г) внутрішня поверхня стін і стелі у виробничих приміщеннях повинна бути зручною для санітарної обробки та пофарбованою;
- ґ) підлоги - рівні бетонні або покриті асфальтом чи ксилолітом;
- д) підлоги площадок сходів, окремих приміщень (душові, убиральні, туалети, кімнати), що потребують вологого прибирання, повинні бути заміщені керамічною плиткою з жорсткою поверхнею;
- е) у вікнах мають бути кватирки або інші пристрої для провітрювання приміщень, а в розташованих на висоті менше одного метра від підлоги - загородження на всю ширину;
- є) приміщення цехових лабораторій та цехового адміністративного персоналу необхідно відокремлювати від виробничих приміщень;
- ж) монтажні отвори на поверхах багатоповерхових будівель повинні мати перила висотою не менше одного метра.

5.4.5. Зерновий склад має розміщувати партії зерна в обладнаних для їх зберігання місцях:

- а) складах з горизонтальними або похилими підлогами;
- б) металевих бункерах і силосах;
- в) елеваторах;
- г) інших, що забезпечують умови зберігання зернових культур, зерносховищах.

При проектуванні та експлуатації, зокрема і при зберіганні зернових культур, повинні забезпечуватися спеціальні вимоги до портових елеваторів згідно з ВНТП-05-88 "Нормы технологического проектирования хлебоприемных предприятий и элеваторов", затверджені наказом Мінхлібопродуктів СРСР від 03.07.89 N 133.

5.4.6. *Склади підлогового зберігання зерна*

Склади підлогового зберігання зерна поділяються на склади:

- з горизонтальними підлогами;
- з похилими підлогами.

У зерносховищах підлогового зберігання зерна самопливом розвантажуються від 50 % (горизонтальні підлоги) до 60 - 85 % (похилі підлоги) зернових культур, а решта зерна розвантажуються пересувними засобами механізації.

Зерносховище підлогового зберігання зернових культур повинно мати:

а) внутрішню поверхню стін без щілин, тріщин, виступів, западин (кам'яні стіни всередині штукатуряться і біляться);

б) підлогу без западин, тріщин, з твердим рівним та міцним покриттям (здебільшого асфальт) для вільного переміщення транспортних засобів і пересувних зерноочищувальних машин;

в) висоту складу не менше 2,6 м від підлоги до виступних зверху конструктивних елементів (для проїзду пересувних механізмів);

г) усередині складу на стінах чітко позначену лінію з попереджувальними написами щодо граничнодопустимої висоти завантаження зерном;

ґ) у місцях випуску зерна на транспортери - вертикальні колонки (вищі на 0,5 м від максимального рівня засипаного в складі зерна), що прикріплюються до підлоги і мають відстань не більше 165 мм між стальними прутами (без вертикальних колонок експлуатація зерносховища підлогового зберігання зерна та продуктів його переробки забороняється);

д) верхня конвеєрна галерея у складі з похилими підлогами загороджується на всю висоту до даху; двері складів повинні бути завжди закритими, а при відкриванні дверей електропривод нижньої конвеєрної галереї повинен автоматично відключатись. Доступ працівників для відбирання проб і вимірювання температури зерна може бути тільки під особистим контролем завідувача складу при вимкненому приводі нижнього транспортера;

е) у кожному механізованому складі не менше двох додаткових кнопок "стоп", розташованих із зовнішнього боку (по одній із кожного боку) для термінового відключення транспортера нижньої галереї.

5.4.7. Будівлі для доробки зерна

При наданні зерновим складом послуг щодо приймання і доробки зернових культур у складах підлогового типу використовують прилеглі до них технологічні споруди:

а) робочу будівлю для очищення зернових культур (РБО) - застосовується для очищення переважно сухого зерна в потоці при його прийманні;

б) сушильно-очищувальну будівлю (СОБ) - виконує технологічні операції з очищення та сушіння зерна в потоці і пов'язана з механізованими складами підлогового зберігання зерна;

в) молотильно-очищувальну будівлю (МОБ) - виконує операції із зерном та кукурудзою у качанах.

Технологічні схеми будівель для доробки зернових культур повинні бути гнучкими, норії взаємозамінними, доробка зерна потоковою; будівлі мають бути оснащені пультом дистанційного керування та забезпечені пристроями автономного відпуску зерна в залізничні вагони.

5.4.8. Металеві бункери і силоси

Для зберігання та відвантаження зернових культур на зернових складах можуть використовуватися механізовані бункери і силоси різних типів та місткостей.

5.4.9. Елеватори залізобетонні

На зернових складах експлуатуються механізовані й автоматизовані елеватори з монолітного та збірного залізобетону різних типів та місткостей (Типовой проект ТП 702-16. "Хлебоприемный элеватор емкостью 50 тыс. тонн сборной железобетонной конструкции типа ЛСВ-4Х175". Типовой проект ТП 702-0-1. "Хлебоприемный элеватор емкостью 100 тыс. тонн монолитной железобетонной конструкции с рабочей башней РЗМ-5Х175". Типовой проект ТП 702-14с. "Мельничный элеватор сборной конструкции типа МС-3Х175". Типовой проект ТП 702-1-10. "Силосный корпус СКС-3-144 емкостью 27 тыс. тонн с конструктивной защитой наружных стен").

Місткості залізобетонних елеваторів зернового складу повинні:

- а) мати внутрішні поверхні стін і днища без виступів, ребер, поясів та западин;
- б) закриватися суцільним перекриттям з установленими в ньому завантажувальними і лазовими (600 x 500 мм) люками із спеціальними кришками; металеві решітки люків з отворами 250 x 75 мм необхідно монтувати на петлях з пристроями для закривання;
- в) бути обладнаними аспірацією та пиловловлювальними пристроями;
- г) мати устаткування, яке забезпечує повне витікання зерна з ємкостей.

5.4.10. Основне обладнання зернового складу

Для надання послуг із зберігання зернових культур зерновий склад повинен бути оснащений:

- а) ваговим обладнанням;
- б) технологічним обладнанням для очищення зерна;
- в) зерносушарками;
- г) установками для вентилявання зерна;
- г) транспортними механізмами;
- д) приймально-відпускними пристроями (додаток 2);
- е) аспіраційними системами та обладнанням для видалення пилу (для елеваторів) (додаток 3);

є) електросиловим обладнанням;

ж) відповідними пристроями контролю і автоматизації основних виробничих процесів;

з) лабораторним обладнанням;

и) засобами обчислювальної техніки;

і) іншим, необхідним для надання послуг із зберігання зерна, устаткуванням, що відповідає чинним вимогам.

5.4.11. Вагове обладнання

Вагове обладнання зернового складу призначене для:

а) визначення ваги зернових культур, що приймаються, зберігаються або відвантажуються зерновим складом;

б) зважування транспортних засобів (автомобілів, вагонів) з перевезення зерна;

в) зважування зерна при передачі між ділянками зернового складу та обліку;

г) зважування наважок при визначенні показників якості зерна виробничою технологічною лабораторією;

ґ) зважування кормових відходів зерна при їх відвантаженні.

Вагове обладнання повинно бути справним, забезпечувати зважування зерна з похибкою не більшою, ніж указано в паспорті на даний вид обладнання.

Ваги зернового складу необхідно періодично оглядати, ремонтувати, налаштовувати, проводити повірку і таврувати.

Ремонт та технічне обслуговування залізничних та автомобільних ваг проводять спеціалізовані підприємства. Повірку ваг та гир здійснюють відповідно до Правил користування засобами вимірювальної техніки у сфері торгівлі, громадського харчування та надання послуг, затверджених [наказом Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 24.12.2001 N 633](#), зареєстрованим у Мін'юсті України 10.01.2002 за N 18/6306.

Організація, що проводила вищеназвані дії з вагами, повинна опломбувати обладнання і видати зерновому складу документ із зазначенням коли, ким була проведена ця робота та терміну наступної повірки.

5.4.12. Транспортні засоби, які надходять до зернового складу, зважують на:

а) залізничних вагонних вагах класу точності не нижче середнього згідно з ГОСТ 29329-92 або на основі тензорезисторних ваговимірювальних датчиків класу точності не нижче С3 згідно з ГОСТ 30129-96 із найбільшою межею зважування 150 та 200 тонн;

б) автомобільних вагах класу точності не нижче середнього згідно з ГОСТ 29329-92 або на основі тензорезисторних ваговимірювальних датчиків класу точності не

нижче СЗ згідно з ГОСТ 30129-96 на один та два проїзди з найбільшою межею зважування 30 тонн (довжина платформи 15 м) і 60 тонн з довжиною платформи 18 м.

При прийманні або відвантаженні зернових культур їх зважують у потоці на вагах неперервної дії - конвеєрних або на основі тензорезисторних ваговимірювальних датчиків класу точності не нижче СЗ згідно з ГОСТ 30129-96 з найбільшою продуктивністю 100 т/год. та 175 т/год.

5.4.13. У технологічних процесах доробки зернових культур використовують ваги:

а) бункерні елеваторні або на основі тензорезисторних ваговимірювальних датчиків класу точності не нижче СЗ згідно з ГОСТ 30129-96 з найбільшою границею зважування 5; 10; 20 і 70 тонн;

б) електромеханічні автоматичні типів ДН-500Т, ДН-1000Т і ДН-2000Т;

в) товарні промислові класу точності не нижче середнього згідно з ГОСТ 29329-92 або на основі тензорезисторних ваговимірювальних датчиків з найбільшою границею зважування 50; 100; 200 та 1000 кг.

5.4.14. Зважування зерна та продуктів його переробки у виробничих технологічних лабораторіях здійснюють на вагах:

а) аналітичних лабораторних типів ВЛА-2000 1М (АДВ-200) або ВЛР-200;

б) технічних лабораторних типу ВЛР-1;

в) настільних циферблатних типів ВНЦ-2, ВНЦ-10, ВЛР-10, ВЛКТ-160;

г) технічній пурці типу ПХ-1.

5.4.15. Технологічне обладнання для очищення зернових культур (додаток 4):

а) ворохоочисники;

б) скальператори;

в) сито-повітряні сепаратори;

г) повітряні сепаратори;

г) камінневідбірники;

д) магнітні сепаратори і магнітні апарати;

е) інше, при потребі, устаткування.

5.4.16. Технологічне обладнання для сушіння зерна (додаток 5):

а) зерносушарки з прямоочною сушкою;

б) зерносушарки з рециркуляційною сушкою.

5.4.17. Технологічне обладнання для активного вентилявання зерна (додаток 6):

Установки для активного вентилявання зерна у складах і на площадках є пересувними, переносними трубними або стаціонарними, а для вентилявання зернових культур у силосах елеватора, бункерах, металевих місткостях - стаціонарними з продуванням зерна по вертикалі та по горизонталі.

5.4.18. Транспортні механізми зернового складу.

- а) конвеєри стрічкові стаціонарні;
- б) конвеєри стрічкові пересувні;
- в) конвеєри скребкові стаціонарні;
- г) конвеєри гвинтові стаціонарні;
- г) конвеєри гвинтові пересувні;
- д конвеєри ланцюгові;
- е) норії стрічкові.

5.4.19. Електросилове обладнання, що може використовуватися зерновими складами.

- а) трансформаторні підстанції на (або) 200, 400, 630 і 1000 кВА, інших потужностей;
- б) центральний розподільний щит в окремому приміщенні;
- в) розподільні щити в елеваторі, у РБО, СОБ, МОБ, для групи зерноскладищ;
- г) розподільні пункти на поверхах елеватора та в приміщеннях групи об'єктів за технологічним циклом;
- г) пускорегулювальна апаратура у розподільному пункті;
- д) кабелі і проводи до кожного з електродвигунів та кнопок "пуск-стоп";
- е) блокувальні мережі для забезпечення певного порядку пуску і зупинки обладнання елеватора, РБО, СОБ, МОБ, потокових ліній, групи зерноскладищ;
- є) електроосвітлення приміщень зернового складу та території.

Для безперебійної роботи зерновий склад зобов'язаний мати резервну енергоустановку необхідної потужності або резервну схему енергопостачання.

5.4.20. Контрольно-вимірювальні прилади і засоби автоматизації.

- а) пульти дистанційного управління роботою елеватора або потокових ліній;
- б) мнемонічна схема руху зерна, що відповідає технологічній схемі руху зерна в зерноскладищі;
- в) датчики рівня продуктів у бункерах та силосах, датчики що фіксують положення заслінок і перекидних клапанів та положення поворотних труб, датчики сигналізації вибраного транспортно-технологічного маршруту, сигналізації подачі зерна і закінчення цієї подачі;

г) виконавчі механізми-електроприводи заслінок, перекидних клапанів, поворотних труб, транспортних та технологічних машин;

г) блоки комутації на пультах дистанційного управління;

д) обладнання для дистанційного контролю температури зерна в силосах (системи термометрії).

5.4.21. Засоби обчислювальної техніки

Для управління технологічними процесами, ведення бухгалтерського обліку, реєстрів складських документів на зерно (заставне зерно) та зерна (заставного зерна), підготовки звітів про використання складських документів на зерно повинні використовуватися сучасні засоби комп'ютерної техніки.

5.4.22. Виробнича технологічна лабораторія

Виробнича технологічна лабораторія (далі - ВТЛ) є структурним підрозділом зернового складу, очолює її начальник лабораторії, який має задовольняти установлені вимоги для заняття посади. Структура та штати ВТЛ установлюються з урахуванням характеру й обсягів виконуваних зерновим складом операцій з надання послуг. Виробнича технологічна лабораторія повинна бути акредитована згідно з установленим в Україні порядком.

5.4.22.1. Діяльність ВТЛ регламентована:

а) положенням про виробничу технологічну лабораторію, яке затверджує керівник зернового складу;

б) інструкцією про роботу ВТЛ (Инструкция о работе производственных (технологических) лабораторий предприятий Министерства заготовок СССР N 9-5-79", затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР від 14.08.79 N 238);

в) діючими нормативними документами та нормативно-правовими актами.

5.4.22.2. Виробнича технологічна лабораторія повинна:

а) мати приймальну лабораторію з розташованими при в'їзді на територію зернового складу оглядовими майданчиками і цехову лабораторію в елеваторі;

б) бути забезпечена необхідним обладнанням та відповідними приладами для визначення якості зерна, зокрема вмісту білка і числа падіння у пшениці (додаток 7).

5.4.22.3. У приміщеннях ВТЛ мають бути кімнати:

а) приймання та підготовки проб до аналізу;

б) вагова;

в) проведення технічних аналізів;

г) проведення хімічних аналізів;

г) миття посуду;

- д) зберігання проб;
- е) зберігання хімічних реактивів;
- є) гардеробна;
- ж) начальника лабораторії.

5.4.22.4. Функції виробничої технологічної лабораторії

Основні функції, що виконує виробнича технологічна лабораторія під час таких технологічних операцій:

5.4.22.5. При прийманні зерна:

- а) проводить зовнішній огляд транспортного засобу і перевіряє документи власника щодо якості зерна (у разі їх наявності);
- б) забезпечує своєчасний відбір проб та проведення аналізів якості зерна, установлених державними стандартами і контрактами (у разі експорту зерна);
- в) формує середні, середньодобові, середньозважені зразки зерна;
- г) оформляє результати аналізів якості в журналі за формою N ЗХС-49 щодо зернових культур та щодо кожної партії зерна;
- ґ) записує показники якості зерна у товарно-транспортну накладну;
- д) оформляє рекламацийний акт при виявленні розходжень між даними показників якості в посвідченні і фактичними за лабораторними аналізами;
- е) направляє зерно у зерносховища відповідно до плану розміщення;
- є) оформляє (разом з бухгалтерією та матеріально відповідальними особами) складські документи на зерно.

5.4.22.6. При очищенні зерна:

- а) проводить відбір проб від партій зернових культур, що направляються на очищення, аналізує кількість та характер домішок (важковідокремлювані домішки, насіння культурних та інших рослин, пошкоджені зерна основної культури);
- б) виписує картку аналізу зерна за формою N 47 та оформляє розпорядження за формою N 34 на партію зернової культури для її очищення;
- в) визначає необхідний набір сит для сито-повітряних сепараторів, розмір чарунок для дисків (барабанів) трієрів;
- г) бере участь у пробному очищенні зерна на зерноочищувальних машинах;
- ґ) контролює ефективність очищення зерна на технологічному обладнанні шляхом аналізу якості зерна до та після машини;
- д) контролює відходи III категорії на наявність у них зерна та визначає їх вологість;

е) визначає показники якості очищеної партії зерна і відходів, складає акт за формою N 34, картки аналізу зерна за формою N 47 та передає їх матеріально відповідальним особам (завідувачу складу, завідувачу елеватора) і бухгалтерії;

є) контролює повноту подрібнення кормових відходів, що містять карантинні бур'яни;

ж) контролює вивезення з території зернового складу відходів третьої категорії та їх знищення.

5.4.22.7. При сушінні зерна:

а) визначає вологість зерна, бере участь у підготовці партій і складає розпорядження на сушіння зерна за формою N 34;

б) перевіряє якість просушених партій зерна;

в) періодично контролює температуру агента сушіння за зонами, допустиму температуру нагрівання зерна та температуру зерна після охолодження при подачі його у склад;

г) контролює просушене зерно на наявність потемнілих і підсмажених зерен, тріщинуватих зерен рису; на зараженість шкідниками зерна; обрубаних зерен круп'яних культур;

г) проводить аналіз якості зерна після сушіння, складає акт за формою N 34 та передає його матеріально відповідальній особі і в бухгалтерію.

5.4.22.8. При активному вентиляванні та охолодженні зерна:

а) визначає вологість і температуру зерна на початку та після активного вентилявання;

б) визначає можливість і термін вентилявання зерна ("Инструкция по активному вентилированию зерна и масла семян", затверджена наказом Мінхлібопродуктів СРСР від 20.02.89 N 42);

в) установлює зараженість зернових культур шкідниками зерна до та після вентилявання;

г) перевіряє ведення журналу обліку роботи установок активного вентилявання для підсушування зерна або такого самого журналу для охолодження зерна.

5.4.22.9. При зберіганні зерна:

а) спостерігає за температурою та відносною вологістю навколишнього повітря;

б) перевіряє (контролює) стан і якість зернових культур, що зберігаються, у визначені терміни за ознаками:

температура зернової маси;

вологість зерна;

зараженість шкідниками зерна;

запах;

колір;

інші показники якості, що нормуються чинною документацією або умовами договору;

в) результати перевірки стану та якості зерна записуються у лабораторні журнали за формами N 56, 59, 66, 71 і в штабельні ярлики за формою N 78.

5.4.22.10. Температуру зернової маси визначають:

г) в елеваторах (інших зерноскладах силосного типу) - електротермометричними засобами дистанційного контролю температури типів ДКТЕ, МАРС М-5, УДКТ-1200 та іншими або термоштангами з термощупами на глибину 0,5 м, 1,5 м, 3,0 м. При переміщенні зерна у вільні силоси допускається використання лабораторних термометрів (зерно в дерев'яних ящиках), манометричних термометрів;

б) у складах підлогового зберігання зерна - термощупами з технічними термометрами і вторинними приладами типу "ИТЕ" (термоштанги встановлюють у трьох рівнях при висоті засипки зерна понад 1,5 м та на двох рівнях при висоті засипки зерна менше 1,5 м). Після вимірювання температури термоштанги в кожній секції складу переносять у шаховому порядку на 2,0 м від початкового виміру.

5.4.22.11. Рекомендовано виконувати контроль температури у такі строки:

а) для злакових культур (окрім зерна кукурудзи, проса, рису)

Таблиця 5.1

Стан зерна за вологістю	Свіжозібране зерно (на протязі трьох місяців)	Температура зерна		
		вище 10° С	від 10 до 0° С	0° С і нижче
Сухе	1 раз у 5 днів	1 раз у 15 днів	1 раз у 15 днів	1 раз у 15 днів
Вологе	щодня	1 раз у 2 дні	1 раз у 5 днів	1 раз у 15 днів
Сире	щодня	-	-	-

б) для зерна кукурудзи, проса, рису

Таблиця 5.2

Стан зерна за вологістю	Свіжозібране зерно (на протязі трьох місяців)	Температура зерна	
		вище 10° С	10° С і нижче
Сухе	1 раз у 3 дні	1 раз у 10 днів	1 раз у 15 днів

Середньої сухості	1 раз у 2 дні	1 раз у 5 днів	1 раз у 10 днів
Вологе	щодня	-	-
Сире	щодня	-	-

в) для насіння соняшнику, рапсу та інших дрібнонасінневих олійних культур:

Таблиця 5.3

Стан зерна за вологістю	Свіжозібране зерно (на протязі трьох місяців)	Температура зерна		
		від 20° С до 25° С	від 10° С до 20° С	від 10° С і нижче
Сухе	1 раз у 3 дні	1 раз у 5 днів	1 раз у 10 днів	1 раз у 15 днів
Середньої сухості	1 раз у 3 дні	1 раз у 5 днів	1 раз у 10 днів	1 раз у 15 днів
Вологе	щодня	-	-	-
Сире	щодня	-	-	-

г) для кукурудзи у качанах (вологість, зараженість пліснявою і бактеріальними хворобами) - не рідше двох разів на місяць.

На елеваторі повинна бути силосна дошка, на якій нумеруються силоси (бункери) робочої будівлі. На кожний силос (бункер) заводиться штабельний ярлик, де вказуються найменування культури, її маса, дата завантаження, показники якості партії зерна, дати перевірки стану і якості зерна.

5.4.22.12. У процесі зберігання зернових культур ВТЛ:

а) перевіряє стан зерносховищ на зараженість шкідниками зерна та на наявність гризунів (при температурі зерна +5° С і нижче - один раз у місяць, при температурі зерна вище +5° С - два рази у місяць);

б) оформляє лабораторні журнали та штабельні ярлики;

в) доповідає керівництву підприємства про порушення правил зберігання, виявлення самозігрівання зернових культур і про інші негативні явища, що мають місце на зерновому складі при зберіганні зерна.

5.4.22.13. При захисті зернових культур від шкідників зерна:

а) бере участь у проведенні, разом з керівником зерносховища, дезінсекційних робіт;

б) проводить попереднє обстеження об'єктів на зараженість шкідниками зерна із складанням акта;

в) контролює якість дезінсекційних робіт;

г) контролює процес дегазації зерна, зерносховищ, технологічних будівель та споруд;

ґ) відбирає проби і направляє їх в експедицію із захисту хлібопродуктів для визначення повноти вивільнення зерна від залишків хімікатів.

5.4.22.14. Переміщення та відвантаження зерна

а) перевіряє санітарний стан (чистоту, наявність сторонніх запахів, зараженість шкідниками зерна тощо) автомобілів, вагонів та суден, які подають під навантаження;

б) відбирає проби в процесі навантаження транспортного засобу зерном;

в) проводить визначення показників якості зерна;

г) оформляє посвідчення про якість зерна за формою N 42 та товарно-транспортну накладну.

При закладанні зернових культур на зберігання, а також після технологічних операцій їх очищення, сушіння, активного вентилявання і перед відвантаженням проводять аналіз якості зерна; результати аналізу якості зерна реєструють у журналах лабораторних аналізів.

5.4.22.15. В архіві зернового складу документи про якість зернових культур повинні зберігатися протягом:

а) трьох років - картки аналізу зерна та посвідчення про якість зерна (копії);

б) трьох років - журнали лабораторних аналізів, акти про зачищення зерносховищ і виробничих будівель за формами N 30 і N 30-а, зведені лабораторні журнали за формами N ЗХС-49, 55, 56, 59, 66, 71, 81, 83.

5.4.23. Підвальні приміщення, тунелі, галереї та площадки

Загальні вимоги

Для підвальних приміщень, тунелів, галерей та площадок:

а) облаштування підвальних приміщень повинно виключати проникнення ґрунтових вод;

б) виробничі підвали й напівпідвали, транспортні тунелі необхідно вентилявати і забезпечити не менше двох входів-виходів, розташованих на початку та в кінці тунелю або приміщення, тунелі довжиною 15 - 20 м можуть мати один вхід-вихід, тунелі, конвеєри і нижні прохідні галереї зерносховищ - виходи не рідше ніж через 60 м;

в) ширина проходу в тунелях та галереях повинна бути не менше 0,7 м, а висота не менше 1,8 м;

г) окремі несучільні перекриті площадки і верхні транспортні галереї складів обладнуються перилами висотою не менше 1,0 м із суцільною зашивкою внизу на 0,2 м;

г) галереї та площадки довжиною понад 20 м та розташовані на висоті понад 2,0 м від рівня землі чи підлоги приміщення повинні мати не менше двох входів-виходів на початку та в кінці галереї або площадки.

5.5. Об'єкти допоміжного призначення

5.5.1. Перелік об'єктів допоміжного призначення

До об'єктів допоміжного призначення (при наявності), що можуть у разі необхідності виконувати функції обслуговування виробничих об'єктів зернового складу, належать:

а) адміністративний корпус (приміщення);

б) побутові приміщення;

в) контрольно-прохідні пункти;

г) склад паливно-мастильних матеріалів;

г) склад твердого палива;

д) приміщення насосної станції;

е) ремонтні майстерні;

є) електроцех;

ж) матеріальний склад;

з) пожежне депо;

и) резервуар для води;

і) депо для локомотива (при наявності);

ї) трансформаторна підстанція;

й) котельна.

5.5.2. Наявність проектної документації

Обов'язковою є наявність проектної документації для таких об'єктів допоміжного призначення:

а) ремонтних майстерень;

б) трансформаторної підстанції;

в) котельні;

- г) депо для локомотива;
- г) пожежного депо;
- д) насосної станції;
- е) резервуара для води;
- є) складу рідкого палива;
- ж) пристроїв газопостачання;
- з) адміністративного корпусу (приміщення).

5.6. Освітлення в об'єктах основного та допоміжного призначення

Основні вимоги:

- а) для виробничих і допоміжних приміщень зернового складу природне освітлення може бути верхнім, боковим або комбінованим. У допоміжних приміщеннях з постійними робочими місцями, місцях харчування, культурного обслуговування та в пунктах охорони здоров'я повинно бути тільки природне освітлення; в інших приміщеннях допускається штучне як друге (допоміжне) освітлення;
- б) світлові отвори не повинні бути затемнені або заслонені;
- в) скляна поверхня вікон має періодично очищатися у строки, установлені адміністрацією зернового складу, але не рідше двох разів у рік, а промивка склоблоків зовнішнього боку дозволяється водою із брандспойтів;
- г) не дозволяється мати у вікнах розбите скло;
- г) у багатоповерхових будівлях зернового складу стулки вікон повинні відчинятися всередину приміщень;
- д) найбільші норми освітленості мають бути в лабораторії ("Правила техники безопасности и производственной санитарии на предприятиях по хранению и переработке зерна Министерства хлебопродуктов СССР (в четырех частях)", затверджені наказом Минхлібопродуктів СРСР від 18.04.88 N 99).

5.7. Оздоблення поверхонь виробничих приміщень і обладнання

Комплекс рекомендованих заходів з виробничої естетики, оформлення території, інтер'єрів та кольорового оздоблення обладнання включає:

- а) фарбування поверхонь виробничих приміщень у світлі тони;
- б) фарбування стін у жовто-зелені, жовті, зеленувато-голубі кольори, стелі - у білий з відбивальною здатністю (верхні частини стін повинні фарбуватися тими самими кольорами, що й стеля); фарбування підлоги - у світлі тони (для кращого відбивання світла);
- в) фарбування обладнання у світло-сірий, світло-зелені кольори в поєднанні з кремовим (кольори обладнання та приміщення повинні бути у гармонії);

г) фарбування огорожень обладнання - у той самий колір, що й станина обладнання, але із сигнально-попереджувальними кольорами:

червоний - небезпечних щодо травматизму рухомих частин обладнання,

оранжево-жовтий - обрамлення його огороження;

г) для обладнання, комунікацій та елементів будівельних конструкцій у сигнально-попереджувальні кольори:

червоний - "стоп" (заборона, явна небезпека, пожежний інвентар),

жовтий або оранжевий - "увага" (можлива небезпека),

зелений - "пуск" (дозвіл, безпека),

синій - "інформація";

д) акцентування на кольорах:

жовтий - рухоме обладнання, небезпечні елементи будівельних конструкцій;

червоний або оранжевий - небезпечні рухомі елементи обладнання;

білий з червоною клітиною по діагоналі - місткості з отруйними, вибухонебезпечними і шкідливими рідинами;

е) кнопки та рукоятки управління: вмикання ("пуск") - зеленим, а вимикання ("стоп") - червоним;

є) запасні та аварійні виходи, обладнання щодо безпеки, пункти медичної допомоги, аптечки - зеленим кольором;

ж) попереджувальні знаки - жовтий колір, а зображення - чорний (форма трикутна);

з) заборонні знаки - білий, а зображення - чорний колір, перекреслений червоною смугою (форма круга з червоною смугою по контуру);

и) знаки припису - те саме, без закреслення червоною смугою;

і) фарбування трубопроводів:

вода - зелений колір;

водяна пара - яскраво-зелений;

повітря (аспіраційні мережі) - світло-голубий;

повітря стиснене (пнемопровід) - жовто-голубий;

масло (олія) - коричневий;

зерно - сірий;

зернопродукти - сріблястий.

5.8.1. Призначення технічної документації

Технічна документація зернового складу необхідна для:

- а) виконання його функцій щодо надання послуг із зберігання зерна;
- б) оптимального використання будівель та споруд за призначенням;
- в) розробки заходів щодо підтримки господарства в оптимальному стані, виконання планово-попереджувальних та капітальних ремонтів;
- г) можливості регулярного спостереження за будівлями, спорудами, інженерними мережами і прийняття відповідних рішень для усунення недоліків.

5.8.2. Перелік обов'язкової технічної документації зернового складу

Кожний зерновий склад зобов'язаний мати:

- а) генеральний план (1:500 або 1:1000) підприємства з нанесеними інженерними мережами - водопровід, каналізація, повітряні та кабельні електромережі, телефонна мережа, дороги, переїзди, залізничні колії, теплотраси, водойми;
- б) затверджені в установленому порядку приймальні акти на об'єкти зернового складу і проектно-технічну документацію основних будівель, споруд, інженерних комунікацій;
- в) затверджені в установленому порядку технічні проекти будівництва або реконструкції виробничих та допоміжних цехів;
- г) паспорти на технологічне, транспортне і допоміжне обладнання;
- г) паспорти аспіраційних мереж та графічні схеми систем аспірації;
- д) електросилову схему;
- е) схему пожежної сигналізації;
- є) схему телефонізації;
- ж) виробничо-технічний паспорт підприємства з присвоєнням нумерації будівлям та спорудам, зокрема паспорти на ємності зернового складу.

Технічна документація перевіряється, підписується головним інженером зернового складу і перебуває у нього на зберіганні.

5.8.3. Документи виробничих дільниць

На виробничих дільницях повинні бути затвердженні керівником зернового складу документи:

- а) посадові інструкції обслуговувального персоналу;
- б) інструкції з експлуатації та акти періодичної перевірки стану обладнання;
- в) щодо послідовності операцій при запуску і зупинці обладнання;

- г) заходи щодо попередження аварій та неполадок, порядок їх ліквідації;
- д) вимоги щодо безпеки праці і пожежовибухобезпеки;
- е) посадові інструкції завідувачів цехів та дільниць складу.

5.9. Безпека праці, пожежо-, вибухобезпека, виробнича санітарія

5.9.1. Загальні вимоги

При наданні послуг із зберігання зерна керівництво зернового складу зобов'язано забезпечити безпеку праці, пожежо-, вибухобезпеку, виробничу санітарію та охорону природного довкілля у відповідності до вимог таких документів:

- а) [Закону України "Про охорону праці"](#);
- б) [Закону України "Про пожежну безпеку"](#);
- в) [Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"](#);
- г) [Закону України "Про пестициди та агрохімікати"](#);
- г) Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені [наказом МВС України від 22.06.95 N 400](#), зареєстровані Мін'юстом 14.07.95 за N 219/755 (зі змінами);
- д) ДБН В.2.5-13-98. Пожежна автоматика будинків і споруд;
- е) "Правила техники безопасности и производственной санитарии на предприятиях по хранению и переработке зерна Министерства хлебопродуктов СССР (в четырех частях)", затверджені наказом Мінхлібопродуктів СРСР від 18.04.88 N 99;
- є) ДБН В.2.2-8-98. Будинки та споруди. Підприємства, будівлі і споруди по зберігання та переробці зерна;
- ж) Перелік робіт з підвищеною небезпекою, затверджений [наказом Держнаглядохоронпраці від 30.11.93 N 123](#), зареєстрований в Мін'юсті 23.12.93 за N 196;
- з) НАОП 8.1.00-2.01-84. ОСТ 8.12.01-84. Вимоги безпеки до виробничих процесів на елеваторах та хлібоприймальних підприємствах;
- и) ДНАОП 0.00-1.32-01. Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок, затверджені [наказом Міністерства охорони праці України від 21.06.2001 N 272](#);
- і) ДНАОП 0.00-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджені [наказом Держнаглядохоронпраці України від 09.01.98 N 4](#), зареєстровані в Мін'юсті 10.02.98 за N 93/2533;
- ї) ДНАОП 0.00-1.20-90. Правила безпеки у газовому господарстві, затверджені [наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.12.90 N 3](#);

й) ДНАОП 0.00-1.08-9. Правила будови і безпечної експлуатації парових і водогрійних котлів, затверджені наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.05.94 N 51;

к) ДНАОП 0.00-4.21-93. Типове положення про службу охорони праці, затверджене [наказом Держнаглядохоронпраці України від 03.08.93 N 73](#), зареєстроване в Мін'юсті 30.09.93 за N 140 (зі змінами);

л) НАОП 8.1.00-8.02-74. Класифікація вибухонебезпечних і пожежо-, вибухонебезпечних зон, приміщень та зовнішніх установок підприємств по зберіганню та переробці зерна, затверджена Міністерством заготівель СРСР 04.07.74;

м) НАОП 8.1.00-5.01-85. Інструкція щодо організації безпечного проведення вогневих робіт у будівлях, приміщеннях і спорудах з пожежо-, вибухонебезпечним виробництвом, затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР 19.08.85;

н) НАОП 8.1.00-6.01-86. Рекомендації щодо проектування і експлуатації системи локального вибуху в устаткуванні підприємств по зберіганню і переробці зерна, затверджені Міністерством заготівель СРСР 10.02.86;

о) ДСН 3.3.6. 042-99 "Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень", затверджені [постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.99 N 42](#).

(підпункт "о" пункту 5.9.1 в редакції наказу
Міністерства аграрної політики України від 16.11.2004 р. N 422)

5.9.2. Обов'язки адміністрації зернового складу

Адміністрація зернового складу при наданні послуг із зберігання зерна:

а) забезпечує належне утримування будівель, споруд, виробничих приміщень, організацію праці на всіх ділянках зернового складу;

б) є відповідальною за забезпечення безпеки праці, пожежовибухобезпеки, виробничу санітарію та охорону природного довкілля;

в) уживає заходів щодо персональної відповідальності конкретних інженерно-технічних працівників і робітників зернового складу за дотримання правил безпеки праці, трудової дисципліни, підвищення технологічної культури виробництва, правил пожежовибухобезпеки, охорони довкілля;

г) аналізує порушення техніки безпеки, нещасні випадки та проводить роботу з недопущення їх у майбутньому;

ґ) розробляє та запроваджує заходи з безпеки праці, запобігання пожежам, локалізації вибухів, закупівлі засобів пожежної сигналізації і засобів тушіння пожеж;

д) контролює виконання норм викидів пилу з основних виробничих приміщень в атмосферу, діючих правил при газації та дегазації зерносховищ, зернових культур,

виробничих приміщень ("Інструкція по боротьбі з шкідливими тваринами зернової продукції № 9-1-80", затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР від 13.02.80 № 41).

6. Послуги зернового складу

6.1. Загальні правила

6.1.1. Зерновий склад є складом загального користування і зобов'язаний приймати на зберігання зерно від будь-якої особи ([стаття 25 Закону](#)).

6.1.2. Зберігання зерна - це комплекс заходів, що включають приймання, доробку, зберігання та відвантаження зерна ([стаття 1 Закону](#)).

6.1.3. Зерновий склад не має права відмовитися від укладення договору складського зберігання зерна за наявності в нього можливості зберігати зернову культуру(и) ([стаття 940 Цивільного кодексу України](#)).

6.1.4. Зерновий склад звільняється від обов'язку прийняти зерно на зберігання, якщо у зв'язку з обставинами, які мають істотне значення, він не може забезпечити схоронності зерна ([стаття 940 Цивільного кодексу України](#)).

Такими обставинами можуть бути:

- а) відсутність у зернового складу технічних можливостей зберігати зерно;
- б) якість зерна, що завозиться, не відповідає вимогам нормативних документів та/або може становити загрозу якості інших культур, що зберігаються на складі.

6.1.5. Зерновий склад зобов'язаний зберігати зерно протягом строку, указанного у виданому на це зерно складському документі ([стаття 27 Закону](#)).

6.1.6. Якщо строк зберігання зерна договором складського зберігання зерна не встановлений і не може бути визначений виходячи з його умов, зерновий склад зобов'язаний зберігати зерно до подання покладавцем вимоги про його повернення ([стаття 27 Закону](#)).

6.1.7. Зерновий склад, що зобов'язався взяти зерно на зберігання у передбачений договором складського зберігання зерна строк, не має права вимагати передання йому цього зерна на зберігання ([стаття 29 Закону](#)).

6.1.8. Зерновий склад зобов'язаний вживати всіх заходів, установлених договором складського зберігання зерна, законом, іншими актами цивільного законодавства, цим Регламентом для забезпечення схоронності зерна, переданого складу на зберігання ([стаття 24 Закону](#)).

6.1.9. Зерновий склад зобов'язаний повернути власнику зерна або особі, зазначеній власником як одержувач, зерно в стані, передбаченому договором складського зберігання та законодавством України ([стаття 32 Закону](#)).

6.1.10. Зерновий склад зобов'язаний з дотриманням процедури, зазначеної у договорі складського зберігання зерна, на першу вимогу володільця складського

документа повернути йому зерно, навіть якщо передбачений договором складського зберігання строк зберігання зерна ще не закінчився ([стаття 35 Закону](#)).

6.1.11. Якщо власник зерна у визначений у договорі зберігання та у складському документі термін не забрав зерно або не продовжив договір зберігання (з випискою нового складського документа), зерновий склад має право продати його на конкурентних засадах. Кошти, одержані від продажу зерна, передаються власнику зерна за вирахуванням сум, належних зерновому складу, у тому числі його витрат щодо продажу зерна ([стаття 31 Закону](#)).

6.1.12. Зерновий склад не має права без згоди власника зерна користуватися зерном, переданим йому на зберігання, а також передавати зерно в користування іншій особі ([стаття 26 Закону](#)).

6.1.13. За не підтверджену актом-розрахунком нестачу чи пошкодження зерна, прийнятого на зберігання, зерновий склад несе відповідальність на підставах, передбачених законодавством ([стаття 33 Закону](#)).

6.1.14. Збитки, завдані поклажодавцеві не підтвердженою актом-розрахунком нестачею чи пошкодженням зерна, відшкодовуються зерновим складом: за нестачу зерна - у розмірі вартості зерна, якого не вистачає; за пошкодження зерна - у розмірі суми, на яку знизилася його вартість ([стаття 34 Закону](#)).

6.1.15. У разі, коли внаслідок пошкодження якості зерна змінилася настільки, що воно не може бути використано за первісним призначенням, поклажодавець має право відмовитися від нього і зажадати від зернового складу відшкодування вартості цього зерна ([стаття 34 Закону](#)).

6.1.16. На вимогу особи, яка здала зерно на зберігання, зерновий склад зобов'язаний виписувати окремі складські документи на зерно на будь-які частини зданого на зберігання зерна ([стаття 37 Закону](#)).

6.2. Плата за зберігання зерна

6.2.1. Плата за зберігання зерна, строки її внесення встановлюються договором складського зберігання зерна ([стаття 28 Закону](#)).

6.2.2. Якщо зберігання зерна припинилося достроково не з вини зернового складу, то останній має право на відшкодування понесених витрат ([статті 28 Закону](#)).

6.2.3. Витрати, які сторони не могли передбачити при укладенні договору зберігання (надзвичайні витрати), відшкодовуються понад плату, яка належить зберігачеві ([стаття 947 Цивільного кодексу України](#)).

6.2.4. Якщо власник зерна після закінчення строку зберігання зерна не забрав зерно із зернового складу, він зобов'язаний внести плату за весь фактичний час його зберігання ([стаття 28 Закону](#)).

6.2.5. Кабінет Міністрів України встановлює граничний рівень плати (тариф) за зберігання зерна, що придбане за кошти державного бюджету ([стаття 28 Закону](#)).

6.3. Оприлюднення інформації про зерновий склад та про послуги зі зберігання зерна

6.3.1. Зерновий склад (уповноважені особи) зобов'язаний оприлюднювати та надавати споживачам достовірну інформацію про послуги із зберігання зерна, які він надає ([стаття 18 Закону України "Про захист прав споживачів"](#)).

6.3.2. Інформація повинна надаватися до замовлення послуг і містити таке:

- а) найменування, належність та режим роботи зернового складу;
- б) номер та серію сертифіката на відповідність послуг, виданого зерновому складу;
- в) дані про складські потужності;
- г) перелік зернових культур, що приймаються на зберігання;
- ґ) перелік послуг зернового складу, умови і способи зберігання зерна;
- д) чинні нормативні документи, вимогам яких повинні відповідати послуги із зберігання зерна;
- е) дані про розцінки (тарифи) на послуги зернового складу;
- є) порядок розрахунків за послуги;
- ж) перелік страхових компаній, що надають послуги зі страхування зерна.

6.4. Договір складського зберігання зерна

6.4.1. Договір складського зберігання зерна є публічним договором, типова форма якого затверджена [постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2003 N 510 "Про забезпечення сертифікації зернових складів на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, запровадження складських документів на зерно"](#).

6.4.2. За договором складського зберігання зерна зерновий склад зобов'язується за плату зберігати зерно, що передане йому власником зерна, а також надати послуги з приймання зерна, визначення та поліпшення (при необхідності) його якості, зберігання і відвантаження зерна ([стаття 26 Закону](#)).

6.4.3. Договір складського зберігання зерна укладається в письмовій формі, що підтверджується видачею власнику зерна складського документа ([стаття 26 Закону](#)).

6.4.4. Якщо договір складського зберігання зерна передбачає, що зерновий склад має право розпоряджатися зерном (або його частиною), то відносини сторін базуються на правилах про позику. Порядок повернення зерна обумовлюється окремо в договорі його зберігання ([стаття 26 Закону](#)).

6.4.5. Договором складського зберігання зерна може бути передбачено безоплатне зберігання зерна ([стаття 28 Закону](#)).

6.5. Організація зберігання зерна

6.5.1. Для приймання зерна і надання послуг з його зберігання зерновий склад укладає з власником зерна договір складського зберігання зерна.

6.5.2. Зерновий склад забезпечує зберігання зерна в зерносховищах з використанням обладнання (додатки 2, 3, 4, 8, 9), що повинні відповідати встановленим технічним вимогам.

6.5.3. Операції із зерном з оформлення та кількісного обліку проводяться згідно з договором складського зберігання зерна за фізичною вагою, у кілограмах. Облік насіння кукурудзи в заводській упаковці ведеться, крім того, за кількістю місць.

6.5.4. Зважування зерна на зерновому складі виконується тільки на справних вагах. Уповноважені від зернового складу особи зобов'язані періодично перевіряти справність ваг і правильність зважування зерна продукції і проводити контрольні зважування з відповідними відмітками про це у вагових журналах.

Керівник зернового складу зобов'язаний забезпечити систематичну перевірку вагового господарства відповідними органами державного нагляду.

6.5.5. Приймання зерна, визначення його якісних і кількісних показників, розміщення, оформлення необхідної документації та видачу складських документів на зерно, контроль за станом і кількістю зерна під час його зберігання та відвантаження виконуються матеріально відповідальним персоналом зернового складу, який має необхідну кваліфікацію і повноваження, визначені посадовими інструкціями або наказами керівника зернового складу.

6.5.6. Матеріально відповідальні особи зернового складу здійснюють постійний контроль за станом та наявною кількістю зерна, прийнятого на зберігання, відображають результати контролю у відповідній документації зернового складу, що надалі використовується керівництвом складу для прийняття управлінських рішень і надання на вимогу власників зерна довідок про кількість та стан їх зерна, а також органами державного нагляду для оцінки діяльності зернового складу.

6.5.7. Відповідальними особами за кількісне і якісне збереження зерна є старші майстри (начальники виробничих ділянок), майстри виробничих ділянок, завідувачі складів, керівники елеваторів та інших механізованих зерносховищ, що безпосередньо відають цими зерносховищами.

Заступники і помічники вищеперерахованих посадових осіб призначаються на роботу, переміщаються і звільняються з роботи керівником зернового складу в установленому порядку.

На борошномельних, круп'яних, комбікормових і насінневоочишувальних станціях і заводах відповідальними за кількісне та якісне збереження готової продукції, до передачі її у склади, є керівники виробничих цехів цих підприємств.

6.5.8. Матеріально відповідальні особи є відповідальними за збереження прийнятих ними зерна та продукції за вагою, визначеною як самою матеріально відповідальною особою, так і вагарями на відповідних вагах. У зв'язку з цим для

роботи на вагах призначаються працівники зернового складу тільки за письмовою згодою матеріально відповідальних осіб.

6.5.9. Керівник зернового складу укладає з кожною матеріально відповідальною особою окремо договір про майнову відповідальність за матеріальні цінності, передані їй при оформленні на роботу і прийняті нею на термін дії договору. Договори укладають одночасно з виданням наказу про призначення на роботу.

Крім того, керівник підприємства зобов'язаний ознайомити матеріально відповідальну особу з даним Регламентом.

Призначення, звільнення і переміщення матеріально відповідальних осіб узгоджують з головним (старшим) бухгалтером зернового складу.

При зміні матеріально відповідальної особи зерно і продукція, що перебувають на її відповідальному збереженні, передаються новій призначеній матеріально відповідальній особі строго за вагою або за перерахуванням місць продукції.

У своїй діяльності матеріально відповідальні особи зобов'язані дотримуватися законності і виробничої дисципліни, забезпечувати дбайливе ставлення до зернових продуктів, довіреного майна, здійснювати згідно з нормативами та правилами експлуатацію закріплених за їхньою виробничою ділянкою будинків, споруд, устаткування, засобів механізації й іншої техніки, а також забезпечувати сувору економію у витраті матеріальних та грошових ресурсів, досягаючи у виробничій діяльності кращих результатів при найменших трудових і матеріальних витратах.

6.5.10. Кожна партія зерна (крім продукції, упакованої у мішки стандартною вагою), що надійшла на зерновий склад, приймається матеріально відповідальною особою за кількістю, установленюю на справних, з діючим клеймом вагах, у присутності осіб, що доставили чи вивантажили (з вагона, судна, автотранспорту) зерно чи продукти його переробки, та за якістю, обумовленою виробничою технологічною лабораторією підприємства.

6.6. Приймання зерна

6.6.1. Зернові культури, що надходять на зберігання, зерновий склад зобов'язаний приймати за їх кількістю та якістю.

6.6.2. Визначення якості зерна і продуктів його переробки виконується ВТЛ підприємства за методиками, установленними державними стандартами. Результати аналізу зразка записуються у накладній чи в реєстрі накладних, аналіз-ордері, картці аналізу і в журналі реєстрації лабораторних аналізів (форми N ЗХС-3, N ЗХС-4, N ЗХС-1, N 47, N ЗХС-49).

6.6.3. У разі незгоди представника організації, що доставила зерно, чи матеріально відповідальної особи зернового складу з даними аналізу, зробленого лабораторією, у їхній присутності повинен бути зроблений повторний аналіз, а при незгоді з повторним аналізом зразок направляється у добовий термін для аналізу в лабораторію Держконтрольсільгосппроду або передається для аналізу

уповноваженому співробітнику Держконтрольсільгосппроду, якщо він є на підприємстві. Результат аналізу, виконаного Держконтрольсільгосппродом, є остаточним.

6.6.4. При надходженні зерна на зберігання уповноважена особа зернового складу перевіряє наявність договору складського зберігання зерна. При відсутності договору пропонує власнику зерна оформити такий договір і в разі його укладання одержує від власника зерна (або його представника) такі документи:

- а) товарно-транспортну накладну за формою з відміткою власника зерна "на переробку", "на зберігання", "у рахунок заставної закупівлі зерна";
- б) посвідчення про якість зерна на кожну партію (крім товаровиробників);
- в) свідоцтво про вміст пестицидів, токсичних елементів та мікотоксинів на кожну партію зерна (крім товаровиробників);
- г) при необхідності карантинний сертифікат;
- г) фітосанітарний сертифікат (при імпорті зерна).

6.6.5. Після повідомлення керівництва зернового складу про факт надходження зерна за договором складського зберігання зерна уповноважена особа виробничої технологічної лабораторії:

- а) оглядає транспортний засіб щодо його відповідності вимогам перевезення зерна ("Инструкция о работе производственных (технологических) лабораторий предприятий Министерства заготовок СССР N 9-5-79", затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР від 14.08.79 N 238);
- б) відбирає проби зерна і проводить чинними методами експрес-аналіз визначення вологості, зернової та смітної домішок, зараженості шкідниками зерна;
- в) звіряє фактичні показники якості зерна із зазначеними у документі, наданому власником зерна;
- г) оформлює рекламацийний акт, якщо показники якості зерна не відповідають зазначеним у документі власника;
- г) формує зразки зерна кожного власника - середньодобові для однорідного, середньозважені для неоднорідного та проби для одиночних партій;
- д) записує у товарно-транспортну накладну результати аналізу зерна (вологість, зернову і смітну домішки, зараженість шкідниками зерна, інші показники якості, суттєві для його розміщення), направляє на доробку або вказує номер/код зерносховища, у яке потрібно розмістити зерно; проставляє дату (час) та завіряє підписом.

6.6.6. Якщо товарно-транспортна накладна, що супроводжує зерно, не має місця для показників, що вимагаються, уповноважена особа виробничої технологічної лабораторії ставить на звороті першого примірника накладної штамп і заповнює зазначені вище дані в тексті штампа такої форми:

_____ підприємство

"__" _____ 200_ р.

Покласти в силос (склад) N _____

Вологість, % _____

Зернова домішка, % _____

Смітна домішка, % _____

Зараженість, % _____

Старший лаборант

(П. І. Б. та підпис)

Матеріально відповідальна особа

(П. І. Б. та підпис)

Журнал ф. N ЗХС-28

N запису _____

Автомобіль N _____

Власник зерна _____

Культура (код) _____

Маса брутто _____ кг

Вагар _____

Маса тари _____ кг

Маса нетто _____ кг

Вагар _____

Зерно прийняте у зерносховище _____

Прийняв _____

(зав. елеватора /складу/)

6.6.7. У разі доставки зерна без супровідної накладної підприємство складає у присутності представника поклажодавця акт, у якому вказуються такі дані: найменування підприємства, номер автомашини, найменування власника зерна, культура зерна, відстань доставки, вага вантажу за шляховим листом і вид здачі. Акт складається у трьох або чотирьох примірниках відповідно до порядку, встановленого для накладних.

6.6.8. Вагар автомобільних ваг, а на підприємствах, де за штатним розкладом відсутня посада вагаря, матеріально відповідальна особа отримує від поклажодавця або його представника всі три або чотири примірники накладної і після зважування автомобіля із зерном заносить у журнал зважування вантажів (форма N 28) такі дані: номер накладної, найменування господарства (поклажодавця), номер автомашини та причепа, найменування зернової культури та вага брутто. Одночасно з цим на першому примірнику накладної вказує номер запису в журналі (форма N 28) і вагу брутто, завіряючи ці дані своїм підписом.

6.6.9. Зважування автомашин, завантажених зерном, а так само після їхнього розвантаження, виконується без водія, що в момент зважування автомашини повинен вийти з кабіни.

6.6.10. Після зважування автомобіля із зерном у журналі зважування вантажів на автомобільних вагах (форма N 28) замість найменування поклажодавця допускається записувати найменування зернової культури, шифр здавача та шифр культури.

6.6.11. При наявності на підприємстві трьох і більш автомобільних ваг вагар указує на першому примірнику накладний номер запису в журналі за формою N 28 дробом: чисельником - номер автомобільних ваг та знаменником - порядковий номер запису в журналі.

6.6.12. У разі, якщо в накладній не вказані номер автомобіля і найменування власника автомобіля, що доставив зерно, вагар обов'язково вказує ці дані в тексті проставленого в накладній штампа на підставі шляхового листа.

6.6.13. Після визначення ваги брутто й оформлення першого примірника накладної автомобіль направляється для розвантаження у відповідне зерносховище і поклажодавцю або його представнику вручається перший примірник накладної, а інші примірники накладної залишаються у вагара автомобільних ваг до розвантаження автомобіля. При наявності на підприємстві двох автомобільних ваг (в'їзних та виїзних) представнику поклажодавця вручаються всі примірники накладної і він після розвантаження автомобіля передає їх вагарю виїзних ваг.

6.6.14. На зернових складах, що мають одні автомобільні ваги, у журналі (форма N 28) записуються вага брутто та вага тари. На звороті першого примірника накладної вагар указує всі три вагові показники (брутто, тара і нетто).

6.6.15. На підприємствах, що мають двоє автомобільних ваг (спарені), які обслуговуються одним вагарем, ведеться одна книга журналу за формою N 28; журнали ведуться окремо за парними та непарними числами.

6.6.16. На підприємствах, що мають окремі в'їзні і виїзні автомобільні ваги, які обслуговуються різними вагарями, на в'їзних вагах визначається вага брутто, а на виїзних вагах - вага тари. У цьому разі для кожних автомобільних ваг заводиться окрема книга журналу (форма N 28). У журналі на виїзних вагах порядкові номери записів указуються заздалегідь для того, щоб при визначенні ваги тари розвантажених автомобілів записи в журналі виконувалися за тим самим порядковим номером, за яким і всі дані про автомобілі, унесені в журнал за формою N 28, на в'їзних автомобільних вагах.

6.6.17. Дозволяється у журналі на виїзних вагах записувати, крім ваги тари, також вагу брутто (із накладної) і вагу нетто.

6.6.18. У тих випадках, коли розвантаження автомобілів із зерном виконується за допомогою автомобільних підйомників, машиністи автомобільних підйомників на зворотному боці першого примірника товарно-транспортної накладної (що залишається на підприємстві) роблять відмітку "автомобіль розвантажений у зерносховище N ___" і підтверджують цю відмітку своїм підписом.

6.6.19. Матеріально відповідальна особа зернового складу після розвантаження автомобіля указує на звороті першого примірника накладної номер зерносховища, куди прийняте зерно, розписується у прийманні зерна і направляє автомобіль на ваги для зважування тари.

6.6.20. Вагар виїзних автомобільних ваг після зважування порожнього автомобіля робить у своєму журналі (форма N 28) за порядковим номером, зазначеним на звороті першого примірника накладної, такі записи: номер накладної, найменування покладавця і вага тари.

6.6.21. На підприємствах, що мають троє і більш автомобільних ваг, у журналах виїзних ваг порядкові номери не вказуються, а показується номер запису в'їзних ваг, зазначений вагарем на першому примірнику накладної. Записи в журналі робляться в порядку надходження документів.

Одночасно вагар указує на звороті першого примірника накладної вагу тари і вагу нетто, завіряючи ці дані своїм підписом та заповнює на інших трьох примірниках товарно-транспортної накладної номер зерносховища, куди прийняте зерно, вагу нетто і завіряє ці дані своїм підписом.

6.6.22. Перші примірники накладних вагар передає у бухгалтерію підприємства. За цими примірниками працівник бухгалтерії складає реєстри накладних за формою N ЗХС-3 на прийняте зерно за середньодобовими зразками.

6.6.23. У залежності від конкретних умов роботи зернові склади можуть установлювати інший порядок ведення журналів (форма N 28) при обов'язковій умові негайної реєстрації в журналі за формою N 28 ваги бруutto після зважування автомобіля із зерном.

6.6.24. Усі інші операції з приймання і відвантаження зерна та продуктів його переробки, включаючи вивіз відходів III категорії (некормових) на знищення, реєструються в тих самих вагових журналах у послідовному порядку.

6.6.25. По закінченні операційного дня рахунковий працівник зернового складу підраховує у розділі I усіх реєстрів підсумки фізичної ваги, а вагарі автомобільних ваг зобов'язані в той самий термін підрахувати в журналах (форма N 28) підсумки приймання зерна за кожною культурою за минулу операційну добу за графами "брутто" і "тара" та здати журнали в бухгалтерію підприємства. Після цього рахунковий працівник робить перевірку вагових показників для того, щоб різниця між вагою бруutto та вагою тари за журналами за формою N 28 була рівна вазі нетто, зазначеній в підсумках усіх реєстрів.

6.6.26. Після перевірки фізичної ваги за кожною зерною культурою реєстри накладних передаються представникові ВТЛ (завідувачеві лабораторії чи старшому лаборанту зміни), який заповнює в них показники лабораторного аналізу середньодобового зразка, завіряє їх своїм підписом, реєструє у журналі реєстрації лабораторних аналізів і реєстри повертає в бухгалтерію зернового складу.

6.6.27. Після перевірки ваги та заповнення у реєстрах накладних показників аналізу працівник бухгалтерії передає всі реєстри разом з доданими до них накладними відповідним матеріально відповідальним особам для перевірки правильності включення накладних у реєстри і точності визначення ваги нетто прийнятого зерна.

6.7. Оформлення зерна

6.7.1. Бухгалтерія зернового складу:

- а) за даними товарно-транспортних накладних виписує за формами ЗХС-3 для однорідних за якістю партій зерна реєстри накладних;
- б) приймає від матеріально відповідальних осіб звіт за формою N ЗХС-37 про рух зерна, прийнятого на зберігання;
- в) після звірки документів робить необхідні розрахунки для визначення залікової (розрахункової) ваги, оформляє на зерно необхідні складські документи та видає документи власникам зерна;
- г) веде за формою N 36 книгу кількісно-якісного обліку зерна і продуктів його переробки.

6.7.2. Приймання зерна, що надходить залізничним (водним) транспортом, проводиться аналогічно описаному та оформляється актом приймання за формою N 14 на багатовагонне (багатобаржове) надходження хлібопродуктів.

6.7.3. Якість завезених на зберігання зернових культур реєструється за формами N 49, 55, 56, 59, 66, 71, 81, 153 у відповідних журналах.

6.8. Приймання зерна, не однорідного за якістю, та одиничних партій

6.8.1. При надходженні на зерновий склад зерна неоднорідної якості приймання його за середньодобовими зразками не допускається.

Якість такого зерна визначається виробничою технологічною лабораторією підприємства за кожною партією, що надійшла, а також за одиничними партіями (автомобіль, вагон, баржа).

6.8.2. Після визначення якості партії зерна, що надійшла, старший лаборант зміни вказує на звороті товарно-транспортної накладної усі показники якості, що вимагаються, і номер зерносховища, у який направляється зерно. Показники якості зерна, відсутні на звороті накладної, дописуються від руки.

6.8.3. Якщо зерно доставлене на зерновий склад за накладною іншої форми, що не має показників, які вимагаються, старший лаборант зміни ставить на звороті першого примірника накладної штамп зазначеної нижче форми і заповнює у ньому всі показники якості, що вимагаються, та номер зерносховища, у який направляється зерно, за формою:

N запису журналу ф. N 49 _____

N запису журналу ф. N 28 _____

Тип, підтип _____

Автомобіль _____

Натура _____ г/л

Власник _____

Вологість _____ %

При зважуванні виявилось:

Зернова домішка _____ %

Брутто _____ кг

Смітна домішка _____ %

Вагар _____
(підпис)

Вихід зерна із кукурудзи в качанах ____ % Тара _____ кг

Запах _____

Нетто _____ кг

Зараженість (пошкодження клопом-черепашкою)

_____ кг
(словами)

Вагар _____
(підпис)

Відібрано зразок _____ кг

Скласти в зерносховище N _____

Ст. лаборант _____
(підпис)

Зерно прийняте в зерносховище N _____

Матеріально відповідальна особа _____
(підпис)

6.8.4. На підставі перших примірників накладних у бухгалтерії підприємства складаються реєстри накладних за формою N ЗХС-4, за підсумками яких визначаються середньозважені показники якості прийнятого зерна та середньозважений фактичний вихід зерна з кукурудзи у качанах.

Реєстри за формою N ЗХС-4 складаються у двох примірниках за кожним поклажодавцем і на кожну прийняту протягом дня культуру, в розрізі окремих місць збереження зерна (зерносховищ).

Розподіл фізичної ваги прийнятого зерна за місцями збереження вказується в розділі II реєстру і засвідчується підписами матеріально відповідальних осіб.

Перші примірники реєстрів (форма N ЗХС-4) разом з накладними поклажодавців зерна зберігаються у бухгалтерії зернового складу, а другі примірники видаються поклажодавцям.

Визначення ваги зерна, що надійшло, та оформлення приймання здійснюються в такому самому порядку, що й при прийманні зерна за середньодобовими зразками.

6.8.5. При надходженні на зерновий склад одиничних партій зерна, якість прийнятого зерна указується на зворотньому боці накладних у такому самому порядку, як і при прийманні зерна неоднорідної якості. У цих випадках реєстри накладних за формою N ЗХС-4 не складаються, а покладавцям видаються складські документи на зерно за кожною накладною окремо.

6.9. Розміщення зерна

6.9.1. Зерновий склад зобов'язаний прийняте на зберігання зерно розміщувати в зерносховищах за культурами, роками врожаю, типами, підтипами та класами знеособлено, а на бажання покладавця - персоніфіковано (відокремлено) за наявності вільних місткостей для зберігання зерна.

6.9.2. Згідно із затвердженим на підприємстві планом розміщення зерна за кожною зерновою культурою закріплюється окрема секція (силос) зерносховища для:

- а) тимчасового зберігання (до 30 днів);
- б) тривалого зберігання (більше 30 днів).

6.9.3. При потребі доробки зерна залежно від продуктивності технологічних ліній зернового складу накопичують певні об'єми зерна з урахуванням його показників за смітною домішкою та вологістю. Рекомендується формувати об'єми зерна з умістом смітної домішки до 3 %, понад 3 % та, для ефективнішого сушіння зернових культур за прямоочною технологією, з різницею не більше 2 - 3 % за вологістю партій зерна.

6.9.4. Рекомендується підбирати для розміщення у зерносховищах зерно (з вологістю):

- а) середньої сухості (13,5 - 15,5 %);
- б) вологе (15,5 - 17 %);
- в) сире (17 - 23 %);
- г) сире (понад 23 %) з інтервалом у 6 %, а для кукурудзи в зерні - 5 %.

6.9.5. Окремо розміщують і окремо доробляють зерно:

- а) пошкоджене морозом;
- б) сажкове;
- в) ріжкове;
- г) пошкоджене клопом-черепашкою;
- г) заражене кліщами;
- д) з невластивим запахом;

е) з наявністю пророслих зерен понад 5 %;

є) заражене шкідниками зерна та засмічене важковідокремлюваними домішками;

ж) фузаріозне.

6.9.6. Партії зернових культур, що потребують доробки, необхідно розміщувати в місткостях, безпосередньо приєднаних до РБО, СОБ, МОБ, потокових ліній, а також в окремих металевих бункерах. За розміщеними партіями зернових культур установлюється лабораторний контроль за вологістю та температурою зерна і його зараженістю шкідниками зерна. При необхідності застосовують профілактичні засоби щодо освіження, охолодження та підсушки зерна.

6.9.7. Дороблене до необхідних кондицій зерно розміщують у місткостях, що закріплюються персоніфіковано або знеособлено за зерновими культурами кожного власника. Зерносклади зернового складу повинні бути пронумеровані.

6.9.8. Для контролю стану зберігання зернових культур матеріально відповідальні особи й уповноважені працівники ВТЛ зернового складу оформляють:

а) в елеваторах - силосну дошку;

б) у зерноскладах складського типу - штабельний ярлик у кожній його секції та відсіку.

6.10. Доробка зерна

6.10.1. Доробка зернових культур проводиться зерновим складом згідно з договором складського зберігання зерна для:

а) забезпечення показників якості зерна, зазначених у договорі;

б) зниження втрат у початковий період зберігання зерна;

в) підвищення стійкості зернових мас при тривалому зберіганні;

г) кращого використання потужностей зернового складу.

6.10.2. Доробка зерна в повному обсязі за умовами договору складського зберігання зерна може включати:

а) первинне очищення зернової культури;

б) сушіння зерна;

в) вторинне очищення зерна;

г) активне вентилювання зерна;

ґ) охолодження зерна;

д) захист від шкідників зерна;

е) вилучення механічно пошкодженого або дрібного зерна;

є) розділення культур;

ж) інші послуги з доробки зерна.

6.10.3. Для тривалого зберігання зернових культур необхідно витримувати показники якості, визначені договором зберігання зерна.

6.10.4. На вид доробки ВТЛ оформляє за формою N 34 розпорядження, де вказує, з якого зерносховища і яку кількість зерна потрібно взяти та які заходи необхідно вжити щодо його доробки, щоб досягти необхідних показників якості.

6.10.5. Після доробки зернової культури складається акт за формою N 34, що підписується завідувачем зерносушарки (якщо виконується сушіння зерна), начальником ВТЛ та бухгалтерією. Акт затверджується керівником зернового складу.

6.10.6. За погодженням з покладавцем пробне очищення зернових культур проводиться у разі необхідності первинного або вторинного очищення зерна. Перед проведенням пробного очищення зернової культури виробнича технологічна лабораторія визначає якість зерна - уміст зернової і смітної домішок, вологість та натуру ("Инструкция о работе производственных (технологических) лабораторий предприятий Министерства заготовок СССР N 9-5-79", затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР від 14.08.79 N 238).

6.10.7. Для встановлення режиму роботи виробничих зерноочисних машин уповноважені особи (представники зерносховища і виробничої технологічної лабораторії) зобов'язані:

а) укомплектувати згідно з розпорядженням ВТЛ зерноочисні машини відповідними робочими пристроями;

б) перевірити роботу зерноочисних машин на холостому ході;

в) перевірити роботу зерноочисних машин під навантаженням і визначити їх продуктивність;

г) установити швидкість повітря у пневмосепарувальних каналах для максимального видалення легких домішок;

г) визначити ефективність технологічного процесу пробного очищення зерна.

6.10.8. Пробне очищення вважають закінченим, якщо в результаті вибраних технологічних режимів роботи задіяного зерноочисного обладнання за один пропуск із зернової маси видаляється не менше 60 % зернової та смітної домішок на сепараторі або на ворохоочиснику.

6.10.9. Первинне очищення зернових культур зерновим складом має забезпечити:

а) максимальне вилучення із зерна крупної фракції домішок органічного й мінерального походження;

б) видалення пилу із зерна та його освіження;

в) поліпшення сипкості зернової маси.

6.10.10. Первинне очищення зерна проводиться у потоці при його прийманні. Для цього зерновий склад використовує (за наявності):

- а) потокові лінії;
- б) робочі будівлі з очищення зернових культур (РБО);
- в) сушильно-очищувальні будівлі (СОБ);
- г) молотильно-очищувальні будівлі (МОБ);
- ґ) обладнання елеваторів.

6.10.11. Для очищення зернових культур від домішок органічного та мінерального походження необхідно використовувати [додаток 2]:

- а) ворохоочисники;
- б) сепаратори, що працюють у режимі ворохоочисника;
- в) скальператори;
- г) інше обладнання (сепаратори гравітаційні, барабанні тощо).

6.10.12. При первинному очищенні зерна одержують продукти:

- а) основне зерно;
- б) відходи III категорії.

6.10.13. Для проведення технологічної операції первинного очищення зерна ВТЛ оформляє за формою N 34 розпорядження і відповідний акт (форма N 34).

6.11. Зберігання зерна

6.11.1. Для зберігання зернових культур використовують зерносховища підлогового та силосного типів, що повинні забезпечити:

- а) надійне зберігання зерна від впливу метеоролого-кліматичних факторів;
- б) запобігання змішуванню зерна;
- в) відповідність зерносховищ виробничим санітарним нормам;
- г) захист від шкідників зерна;
- ґ) можливість освіжати або охолоджувати зерно;
- д) формування крупних товарних партій зерна;
- е) дистанційний контроль температури зерна в зерносховищах силосного типу;
- є) окреме зберігання зерна сажкового, фузаріозного, зараженого кліщами, з невластивим запахом, за числом падіння, із шкідливими домішками ("Инструкция о работе производственных (технологических) лабораторий предприятий Министерства заготовок СССР N 9-5-79", затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР від 14.08.79 N 238).

6.11.2. З моменту закладки та протягом зберігання зерна зерновий склад повинен проводити систематичний контроль якості і стану зернової маси. Необхідно визначати:

- а) температуру зерна;
- б) вологість зерна;
- в) зараженість шкідниками зерна;
- г) запах та колір зерна.

При виявленні відхилень у показниках якості зерна, що зберігається, виконуються конкретні дії щодо його поліпшення.

6.11.3. Для ефективного надання послуг зерновий склад повинен забезпечити режими зберігання зерна:

- а) у сухому стані;
- б) в охолодженому стані;
- в) у герметичних умовах.

6.11.4. Зберігання зернової маси в сухому стані дає змогу знизити фізіологічну активність біологічних компонентів, у якій:

- а) практично не розвиваються мікроорганізми;
- б) зупиняється розвиток кліщів;
- в) скорочується життєдіяльність шкідників зерна.

Рекомендована вологість зерна злакових і зернобобових культур має бути 12 - 14 %, олійних культур (з умістом жиру 25 - 30 %) - 10 - 11 %, а при кількості жиру 40 - 50 % їх вологість повинна бути в діапазоні 6 - 8 %.

Сухий стан зернової маси дає змогу:

- а) забезпечити зберігання зерна до 3 - 4 років;
- б) перевозити зерно залізничним, автомобільним і водним транспортом на значні відстані;
- в) довгостроково, з мінімальною кількістю переміщень, зберігати зерно в силосах 2 - 3 роки, у складах 4 - 5 років;
- г) гарантувати (особливо при охолодженні сухого зерна до +5 - 10° С) практично не змінну якість зерна.

6.11.5. Зберігання зернових культур в охолодженому стані також значно збільшує строки збереження партій зерна.

Зернові маси з температурою в усіх шарах насипу від 0 до +10° С вважають охолодженими першого ступеня, а з температурами нижче 0° С - другого ступеня.

Не рекомендується зерно охолоджувати до низьких (-15 - 20° C) температур.

Охолоджують сире та вологе зерно і для тимчасового (30 - 180 діб, вологість 16 - 19 %) зберігання, і перед подачею на сушіння.

6.11.6. Технологію активного і пасивного охолодження зерна застосовують, використовуючи:

а) холодне повітря в осінньо-зимовий період;

б) засоби кріогенної техніки.

Пасивне охолодження зернових мас проводять провітрюванням та з використанням вентиляційних каналів у зерносховищі.

При активному охолодженні зернових культур:

а) зерно переміщують за маршрутами конвеєрно-норійного циклу зернового складу;

б) пропускають зернові маси крізь сепаратори, зерносушарки, пристрої з установленими вентиляторами;

в) використовують установки активного вентилявання зерна.

6.11.7. Забезпечення зберігання зернових мас у герметичних умовах досягається:

а) природним накопиченням у ємкостях зерносховищ вуглекислого газу і втратою кисню при аеробному диханні органічних компонентів зернової маси;

б) введенням у зернову масу інертних газів, що витісняють з неї повітря з киснем.

6.11.8. Сушіння зернових культур проводиться зерновим складом при потребі:

а) знизити вологість сирого та вологого зерна до стандартних показників якості;

б) оздоровити зерно (проросле, з невластивим запахом, морозобійне кукурудзи);

в) знищити шкідників зерна;

г) охолодити зерно, що самозігрівається;

ґ) освіжити зерно, поліпшити його товарний вигляд (колір, блиск).

6.11.9. Для сушіння зерна використовують шахтні стаціонарні і шахтні пересувні зерносушарки. Організацію сушіння зернових культур, контроль технологічного процесу, визначення показників якості зерна здійснюють сушильний майстер та фахівці виробничої технологічної лабораторії зернового складу.

6.11.10. Прямоточна технологія сушіння (стаціонарні і пересувні зерносушарки) зернових культур включає:

а) підбір партій зерна з різницею вологості 2 - 3 %;

б) подачу сирого або вологого первинно очищеного зерна транспортними механізмами у надсушильний бункер сушарки;

- в) сушіння зерна за параметрами першої зони;
- г) сушіння зерна за параметрами другої зони (температура нагрівання зерна в кінці процесу сушіння не повинна перевищувати допустимої для цієї культури);
- г) охолодження зерна зовнішнім повітрям;
- д) випуск (безперервний) зерна із сушарки;
- е) контроль температури охолодженого зерна;
- є) контроль вологості зерна після сушіння;
- ж) подача просушеного зерна в місткості зерносховища.

При прямоточній технології за один пропуск сушарки вологість зерна знижується на 6 - 8 %. Для зниження вологості понад 8 % зерно необхідно пропустити через сушарку 2 - 5 разів при оперативному контролі його якості. Сухе зерно направляють (при необхідності) для вторинного очищення або в місткості зерносховища.

6.11.11. Рециркуляційна технологія сушіння (стаціонарні зерносушарки) зернових культур передбачає:

- а) відсутність потреби в доборі партій зерна за вологістю;
- б) подачу первинно очищених сирого або вологого зерна в сушарку на змішування із сухим рециркулювальним зерном, що випускається із сушарки;
- в) змішування сирого або вологого зерна із сухим, якого за об'ємом має бути у два-три рази більше від того, що надходить;
- г) нагрівання зернової маси до граничнодопустимих температур;
- г) термостатування тривалістю 15 - 20 хвилин у теплоізолюваному бункері зернової маси для масообміну вологого і сухого зерна;
- д) прямоточне сушіння або охолодження зернової маси у шахтних зерносушарках;
- е) контроль температури агента сушіння;
- є) контроль температури нагрівання зернової маси;
- ж) випуск сухого зерна із сушарки;
- з) розподіл сухого зерна: у середньому $\frac{2}{3}$ частини подається на рециркуляцію, а $\frac{1}{3}$ - у зерносховище.

Сухе зерно направляють (при необхідності) у складську місткість для вторинного очищення.

Технологічну операцію із сушіння зерна оформлюють розпорядженням за формою N 34 й актом про сушіння зерна (форма N 34). Облік роботи зерносушарки ведеться зерносушильним майстром зернового складу в журналі за формою N 122 та у вахтовому журналі.

6.11.12. Вторинне очищення зернових культур зерновий склад застосовує для зменшення засміченості зерна, при цьому використовуються такі самі технології, що й при первинному очищенні зерна (пункт 6.10.11 цього Регламенту).

У технологічних лініях зерносковищ застосовують:

- а) сито-повітряні сепаратори;
- б) контрольні сепаратори вилучення зерна з відходів;
- в) каменевідбірники;
- г) трієри (куколе- та вівсюговідбірники);
- г) магнітні сепаратори і магнітні апарати.

6.11.13. Разом з виробничим персоналом зерносковища ВТЛ установлює режими роботи зерноочисного обладнання. Для визначення технологічного ефекту вибраного режиму вторинного очищення зерна проводять кількісно-якісний баланс фракцій (основне зерно та відходи) до і після її проходу через обладнання. Відбір фракцій (не менше трьох разів) здійснюють одночасно протягом однієї хвилини роботи машини при продуктивності до 20 т/год. та протягом 0,5 хвилини - у разі більшої продуктивності. Контроль роботи технологічного обладнання за вибраними режимами проводять, пропускаючи наважки масою по 500 г фракцій, на лабораторному сепараторі і трієрах або на лабораторному розсійнику згідно з Інструкцією ("Инструкция о работе производственных (технологических) лабораторий предприятий Министерства заготовок СССР N 9-5-79", затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР 14.08.79 N 238).

6.11.14. Пробне очищення окремої зернової культури вважається закінченим, якщо після машини досягнуто виділення домішок (не менше):

60 % на сепараторі;

80 % на вівсюговідбірнику;

99 % на каменевідбірнику, а вміст куколю в очищеному зерні не повинен перевищувати 0,5 %.

6.11.15. Реалізація кормових відходів допускається, якщо шляхом пробного очищення зернової культури неможливо видалити з неї основне зерно.

6.11.16. Результати пробного очищення зернової культури оформляються актом зернового складу за участю начальника ВТЛ, матеріально відповідальної особи та, при наявності на підприємстві, представника Держконтрольсільгосппроду України.

6.11.17. На основі показників фактичного вмісту домішок у зерновій культурі і результатів пробного очищення виробнича технологічна лабораторія оформляє розпорядження за формою N 34 із зазначенням показників якості, що необхідно досягти при вторинному очищенні зерна. Після проведення вторинного очищення зернової культури оформляється акт (форма N 34) за підписами начальника ВТЛ, завідувача зерносковища (елеватора) і бухгалтера.

6.11.18. Активне вентилявання зернових культур використовують для:

- а) прискорення процесу дозрівання свіжозібраного зерна за допомогою подачі в зернову масу теплого атмосферного повітря;
- б) підсушки зернової маси - вологість зерна до підсушки допускається не більше 10 % (соняшник), 13 % (рапс) і 17 % (пшениця, жито, рис, зерно кукурудзи, соя, горох);
- в) освіження зернових культур (провітрювання зерна) без їх переміщення при відсутності зволоження зерна атмосферним повітрям;
- г) зниження температури зернової маси (охолодження зерна) - при температурі зовнішнього повітря нижче температури зерна не менше ніж на 5° С;
- ґ) запобігання або ліквідації самозігрівання зерна;
- д) усунення із зернової маси не властивих для здорового зерна запахів;
- е) уповільнення життєдіяльності шкідників зерна (охолоджувати зерно допускається до температури нижче +15° С) у зерновій масі або для газації зерна;
- є) дегазації зернових культур.

Доцільність активного вентилявання зернової культури (на основі результатів аналізів якості зерна) визначають керівництво виробничої технологічної лабораторії і начальник складу (елеватора).

6.11.19. Активне вентилявання зерна проводять, застосовуючи змонтовані в складах, силосах (бункерах) стаціонарні або пересувні телескопічні (ТВУ-2) та переносні трубні (ПВУ-1, ПВУ-2) установки.

6.11.20. Виконують активне вентилявання зерна з урахуванням таких моментів:

- а) вентиляванню підлягають у першу чергу зернові культури, що менш стійкі в зберіганні - рис зерно, соняшник, зерно кукурудзи, рицина;
- б) партії зерна, що не пройшли післязбирального дозрівання, не рекомендовано охолоджувати нижче +15° С;
- в) підсушка зерна можлива при його вологості не більше 17 %;
- г) зниження активності шкідників зерна можливе при температурі зерна не більше +14° С.

6.11.21. Для проведення активного вентилявання зернових культур представникові ВТЛ разом з керівниками зерносховищ необхідно:

- а) за показниками температури і відносної вологості зовнішнього повітря установити його абсолютну вологість;
- б) визначити рівноважну вологість зерна з урахуванням його температури в складі (силосі, бункері) та абсолютної вологості зовнішнього повітря (рівноважну вологість зерна визначають при стабільній погоді через шість годин, при нестійкій - через три години, а температуру зерна заміряють один раз на добу);

в) порівняти фактичну вологість зерна в місткості зерносховища із значенням рівноважної вологості його після вентилявання, - якщо фактична вологість зерна менша або рівна рівноважній, то вентилявання зернової культури можливе.

6.11.22. У разі активного вентилявання зерна виробнича технологічна лабораторія зернового складу визначає:

а) вологість та температуру зернової культури до початку і в процесі вентилявання;

б) можливість та розрахункову тривалість вентилявання зернової маси згідно з інструкцією ("Инструкция по активному вентилированию зерна и масла семян (техника и технология)", затверджена наказом Міністерства хлібопродуктів СРСР від 20.02.89 N 42).

6.11.23. Результати записуються у журнал оперативного контролю процесу вентилявання зерна (форма N 153), який повинна вести вповноважена особа зернового складу.

Після закінчення процесу активного вентилявання зернової маси складається акт про технологічну операцію за формою N 34, що передається у бухгалтерію для розрахунку маси зерна із занесенням її до книги кількісно-якісного обліку (форма N 36).

6.11.24. Газація проводиться для знезараження зерна, зерносховищ, обладнання та території зернового складу від шкідників зерна ("Инструкция по борьбе с вредителями хлебных запасов N 9-1-80", затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР від 13.02.80 N 41).

Керівник зернового складу та начальник (завідуючий) зерносховища повинні забезпечити:

а) видання наказу, у якому встановлюють строки і порядок проведення газаций, перелік персонально відповідальних за виконання обсягів робіт осіб;

б) попереднє обстеження об'єктів газаций із складанням за формами N 136 та N 137 відповідних актів;

в) своєчасну та доброякісну підготовку зерносховища (механічне очищення, герметизація) для газаций;

г) упровадження заходів щодо техніки безпеки проведення газаций ("Инструкция по борьбе с вредителями хлебных запасов N 9-1-80", затверджена наказом Міністерства заготівель СРСР від 13.02.80 N 41);

г) присутність на об'єкті чергового медпрацівника і наявність засобів допомоги потерпілим.

Контроль за виконанням робіт з газаций здійснюють від зернового складу - начальник виробничої технологічної лабораторії, від спеціалізованої організації, що її проводить, - начальник, старший ентомолог та старший майстер.

Газацію зерна, що використовується на продовольчі і кормові потреби, рекомендовано проводити згідно з переліком препаратів, дозволених для боротьби з шкідниками зерна в Україні.

Обсяги виконаних робіт з газації записують у журнали за формами N 133, 134, 135.

Після закінчення газації об'єкта (зернової продукції) оформляється приймально-здавальний акт за формою N 131, який підписують уповноважені представники зернового складу та представники виконавця.

6.11.25. Дегазація зернових культур проводиться шляхом пасивного й активного провітрювання (вентилювання) зерна.

У зерноскладах підлогового зберігання зерна для дегазації зерна застосовується пасивне провітрювання, що є найбільш поширеним, та здійснюється через відкриті двері.

6.11.26. Провітрювання зерноскладів силосного типу здійснюють через відкриті люки ємкостей та вікна надсилосного поверху.

Активне провітрювання зернових культур проводять у зерноскладах усіх типів із застосуванням стаціонарних і переносних вентиляційних пристроїв, зокрема:

- а) рециркуляційних установок для силосів елеваторів;
- б) вентиляторів типу ВМ-200;
- в) вентиляційних труб типу ПВУ-1;
- г) стаціонарних та пересувних вентиляційних установок;
- ґ) апаратів типу 4-АГ або 2-АГ (підігріте повітря);
- д) інших узаконених ефективних установок.

Активні засоби дегазації не застосовують, якщо температура зовнішнього повітря нижча від температури зерна або менша +12° С.

6.11.27. При проведенні активного провітрювання зернових культур повинні виконуватися умови:

- а) забороняється проводити охолодження недодегазованого зерна;
- б) вміст бромистого метилу в повітрі при роботі в зерноскладах повинен відповідати вимогам державних санітарних норм;

(підпункт "б" пункту 6.11.27 в редакції наказу
Міністерства аграрної політики України від 16.11.2004 р. N 422)

в) підпункт "в" пункту 6.11.27 вилучено

(згідно з наказом Міністерства аграрної
політики України від 16.11.2004 р. N 422)

г) підпункт "г" пункту 6.11.27 вилучено

(згідно з наказом Міністерства аграрної
політики України від 16.11.2004 р. N 422,
у зв'язку з цим підпункт "г" вважати пунктом "в")

в) зерно, яке пройшло обробку, перевіряється на вміст використаних препаратів за відповідними методиками, затвердженими в установленому порядку.

(підпункт "в" пункту 6.11.27 в редакції наказу
Міністерства аграрної політики України від 16.11.2004 р. N 422)

Після закінчення дегазації об'єкта (зернової продукції) оформляються приймально-здавальні акти за формою N 132, які підписуються уповноваженими представниками зернового складу та представниками виконавця робіт з дегазації.

Зернові культури після дегазації дозволяється відпускати за умови відсутності в них залишків пестицидів.

(абзац пункту 6.11.27 в редакції наказу Міністерства
аграрної політики України від 16.11.2004 р. N 422)

6.12. Відвантаження зерна

6.12.1. Якщо інше не передбачено договором складського зберігання зерна, зерновий склад зобов'язаний письмово за сім днів до закінчення строку зберігання зернової культури попередити її власника про закінчення строку зберігання зернової культури та запропонувати термін її витребування.

6.12.2. Видача зерна проводиться зерновим складом в обмін на один з таких документів:

- а) оригінал складської квитанції на зерно;
- б) оригінал простого складського свідоцтва або нерозділеного подвійного складського свідоцтва;
- в) одночасно подані оригінали розділених частин подвійного складського свідоцтва;
- г) складське свідоцтво (частина А) подвійного складського свідоцтва та оригінал документа про повну сплату суми кредиту і відсотків за ним.

6.12.3. Зерновий склад видає зерно за умови дотримання у складських свідоцтвах безперервного ряду передавальних написів (останній передавальний напис повинен бути зроблений на користь особи, яка пред'явила відповідне свідоцтво).

Володілець складського документа на зерно має право вимагати від зернового складу повернення зерна повністю або частинами.

У разі повернення зерна частинами зерновий склад повинен видати його власнику новий складський документ на зерно, що залишилося, в обмін на оригінал раніше виданого складського документа на зерно, перший та другий примірники якого повинні бути погашені в установленому порядку.

6.12.4. На основі наказу по зерновому складу кожна партія зерна видається її власнику матеріально відповідальною особою складу за кількістю і за якістю (дані ВТЛ зернового складу) зерна.

Видача товарного зерна, дрібного зерна та кормових відходів проводиться у фізичній вазі в обсягах, попередньо розрахованих в Акті-розрахунку обсягів зерна, побічних продуктів і відходів, що належать власнику, який складається перед видачею зерна за даними Актів про очищення і сушіння зерна (форма N 34) з урахуванням механічних утрат та природного убутку за період зберігання зерна.

6.12.5. Усі розрахунки проводить бухгалтерія зернового складу.

При видачі зерновим складом партії зерна виконуються такі організаційно-технологічні операції:

а) власник (представник власника) зерна подає заяву щодо його витребування та пред'являє складські документи на зерно, яке він бажає забрати зі складу;

б) виробнича технологічна лабораторія передає у бухгалтерію фактичні показники якості партії зерна, що зберігається;

в) бухгалтерія готує акт-розрахунок, у якому проводить розрахунки обсягу основного та дрібного зерна і кормових відходів, що належать власнику, вираховує втрати та убутки згідно з нормами і ставить до відома власника зерна (представника власника);

г) за погодженням сторін бухгалтерія оформляє наказ про відпуск зерна за формою N 16, що затверджується керівником зернового складу;

г) оформляються пропуск (МВО), товарно-транспортна накладна та картка аналізу зерна (ВТЛ);

д) порожній транспортний засіб (без водія та сторонніх предметів), що відповідає технічним і санітарним нормам, подають на ваги та у вагових журналах проставляють його вагу (нетто);

е) транспортний засіб (порожній) подають до точки навантаження зерна або іншого продукту (дрібного зерна, відходів);

є) завантажений продукцією транспортний засіб зважують на відповідних вагах, записують його вагу (брутто) у журнали за чинними формами і в товарно-транспортні накладні;

ж) виробничо-технологічна лабораторія визначає фактичні показники якості завантаженого в транспортний засіб зерна та передає результати в бухгалтерію для проведення остаточних розрахунків;

з) бухгалтерія оформляє остаточні розрахунки оплати за зберігання зерна зерновим складом.

6.12.6. Після видачі зерна, при умові відсутності претензій з боку отримувача, зерновий склад погашає одержаний ним оригінал складського документа на зерно

та його другий примірник і зберігає їх та супровідні документи протягом трьох років.

6.12.7. Повернена власнику зернової культури партія або частина зерна виключається з Реєстру зерна (заставного зерна) зернового складу.

6.12.8. Погашені складські документи на зерно виключаються із Реєстру складських документів на зерно (заставне зерно) і в повторний обіг не допускаються.

7. Документація на послуги зернового складу

Власник зерна укладає із зерновим складом договір про зберігання зерна з отриманням відповідних складських документів на зерно.

Зерновий склад зобов'язаний уживати ефективні заходи для забезпечення схоронності та якості переданого на зберігання зерна.

Кожна із сторін має право вимагати перевірки якості зерна з відшкодуванням витрат на проведення аналізів в арбітражних випробувальних лабораторіях Держконтрольсільгосппроду України.

7.1. Складські документи на зерно

7.1.1. Загальні положення

Зерновий склад на підтвердження прийняття зерна видає один із таких документів ([стаття 37 Закону](#)):

- а) подвійне складське свідоцтво;
- б) просте складське свідоцтво;
- в) складську квитанцію.

Складські документи на зерно виписуються не пізніше наступного робочого дня після прийняття зерна на зберігання і передаються поклажодавцям. Зерновий склад зобов'язаний виписувати складські документи окремо для кожного класу зерна; на вимогу власника зерновий склад зобов'язаний виписувати окремі складські документи на будь-яку частину зданого на зберігання зерна.

Зерно, прийняте на зберігання з видачею простого або подвійного складського свідоцтва, може бути предметом застави протягом строку зберігання зерна шляхом застави відповідного свідоцтва.

Об'єми зерна, що зберігаються на зерновому складі, не можуть бути меншими від необхідних для забезпечення його зобов'язань за складськими документами.

Нові складські документи на зерно видаються власнику зернових культур в обмін на раніше виписані.

Складські документи залишаються в обігу до закінчення терміну зберігання зерна навіть у разі позбавлення зернового складу сертифіката відповідності послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки.

7.1.2. Просте складське свідоцтво

Просте складське свідоцтво на зерно видається на пред'явника. Володілець простого складського свідоцтва має право розпоряджатися зерновими культурами, що належать йому і зберігаються зерновим складом.

Бланк такого свідоцтва розміщується на одному аркуші паперу формату А4, на лицьовому боці якого зазначаються:

- а) поточний номер свідоцтва згідно з реєстром;
- б) дата видачі свідоцтва;
- в) найменування та місцезнаходження зернового складу, що прийняв зерно на зберігання, ідентифікаційний код суб'єкта підприємницької діяльності;
- г) найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, від якої прийнято зерно на зберігання, а також місцезнаходження (місце проживання) такої особи;
- г) посилання на договір складського зберігання зерна;
- д) найменування та кількість прийнятого на зберігання зерна, рік збирання урожаю, посилання на державний стандарт або нормативний акт, якому відповідає прийняте на зберігання зерно, та документ, що засвідчує якість зерна;
- е) вказівка про знеособлене або відокремлене зберігання зерна;
- є) строк, на який прийнято зерно на зберігання, якщо такий строк встановлюється, або застереження, що зерно прийняте на зберігання до запитання на період, що не перевищує термін дії сертифіката відповідності послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, виданого зерновому складу;
- ж) розмір плати за зберігання або тарифи, на підставі яких вона нараховується, та порядок оплати послуг із зберігання;
- з) дані про отриманий кредит (подаються у разі застосування правил, установлених для заставного свідоцтва), а саме: розмір та умови кредиту, строк платежу, річна ставка (відсотки), дата індосаменту, найменування індосата (юридична або фізична особа), місцезнаходження (місце проживання), ідентифікаційний код суб'єкта підприємницької діяльності, документ, що посвідчує фізичну особу, підпис і місце для печатки;
- и) інша інформація, передбачена формою простого складського свідоцтва на зерно.

Застава зданого на зберігання зерна за простим складським свідоцтвом здійснюється володільцем простого складського свідоцтва шляхом передачі заставодавцю цього свідоцтва за передавальним написом (індосаментом) у відповідності до вимог [Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні"](#) та Положення про обіг складських документів на зерно, затвердженого [наказом Міністерства аграрної політики України 27.06.2003 N 198](#), зареєстрованого в Мін'юсті 16.07.2003 за N 605/7926.

Бланк простого складського свідоцтва на зерно на пред'явника скріплюється підписами керівника та головного бухгалтера і печаткою зернового складу.

7.1.3. Подвійне складське свідоцтво

Подвійне складське свідоцтво на зерно виписується на вимогу поклажодавця та в разі здійснення заставної закупівлі зерна. Подвійне складське свідоцтво (формат А3) має:

частину А - складське свідоцтво;

частину Б - заставне свідоцтво,

що містять однакові:

а) поточний номер свідоцтва згідно з реєстром;

б) дата видачі свідоцтва;

в) найменування та місцезнаходження зернового складу, що прийняв зерно на зберігання, ідентифікаційний код суб'єкта підприємницької діяльності;

г) найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, від якої прийнято зерно на зберігання, а також місцезнаходження (місце проживання) такої особи;

г) посилання на договір складського зберігання зерна;

д) найменування та кількість прийнятого на зберігання зерна, рік збирання урожаю, посилання на державний стандарт або нормативний акт, якому відповідає прийняте на зберігання зерно, та документ, що засвідчує якість зерна;

е) указівка про знеособлене або відокремлене зберігання зерна;

є) строк, на який прийнято зерно на зберігання, якщо такий строк встановлюється, або застереження, що зерно прийняте на зберігання до запитання на період, що не перевищує термін дії сертифіката відповідності послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, виданого зерновому складу;

ж) розмір плати за зберігання або тарифи, на підставі яких вона нараховується, та порядок оплати послуг за зберігання;

з) дані про отриманий кредит (подаються в разі відокремлення заставного свідоцтва), а саме: розмір та умови кредиту, строк платежу, річна ставка (відсотки), дата індосаменту, найменування індосата (юридична або фізична особа), місцезнаходження (місце проживання), ідентифікаційний код суб'єкта підприємницької діяльності, документ, що посвідчує фізичну особу, підпис і місце для печатки;

и) назва страхової компанії, що застрахувала зерно (у разі страхування).

Бланки скріплюються підписом уповноваженої особи та печаткою зернового складу.

При отриманні кредиту з використанням подвійного складського свідоцтва на зерно повинні бути заповнені всі передбачені його формою реквізити на обох частинах свідоцтва. Строк видачі кредиту не повинен перевищувати зазначений у свідоцтві строк зберігання зерна.

На зворотному боці обох бланків подвійного свідоцтва є місце для вчинення передавального напису (індосаменту), який виконується в разі передачі подвійного свідоцтва або його частини іншій особі. Після передачі подвійного складського свідоцтва новому володільцю з учиненням передавальних написів на обох частинах свідоцтва, новий володілець має право розпоряджатися зерном, що зберігається на зерновому складі.

7.1.4. Складська квитанція на зерно

Складська квитанція на зерно оформляється на підставі реєстрів товарно-транспортних накладних на партію прийнятого на зберігання зерна й видається власнику зерна в разі, коли власник зерна не вимагає видачі простого або подвійного складського свідоцтва на зерно. Складська квитанція на зерно не може передаватися іншим суб'єктам ринку зерна.

Бланк складської квитанції на зерно розміщується на аркуші паперу формату А5 і повинен мати:

- а) найменування зернового складу;
- б) дату видачі квитанції;
- в) серію та номер квитанції;
- г) найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, від якої прийнято зерно на зберігання, а також місцезнаходження (місце проживання) такої особи;
- ґ) номер і дату накладної;
- д) вказівку про знеособлене або відокремлене зберігання зерна;
- е) найменування та кількість прийнятого на зберігання зерна, рік збирання урожаю, посилання на державний стандарт або нормативний акт, якому відповідає прийняте на зберігання зерно;
- є) якісні характеристики зерна з посиланням на документ, що їх засвідчує.

Складська квитанція на зерно скріплюється підписами керівника, головного бухгалтера та печаткою зернового складу.

7.1.5. Реєстр документів внутрішнього призначення

Реєстри товарно-транспортних накладних прийнятого зерновим складом зерна складаються за формою N ЗХС-3 окремо на однорідні і окремо за формою N ЗХС-4 на неоднорідні за якістю партії зернових культур.

Реєстри документів внутрішнього призначення складаються бухгалтерією зернового складу, на їх основі оформляються складські свідоцтва або складські квитанції на зерно.

У разі надходження на зерновий склад від покладавця одиночної партії зерна реєстри накладних не складаються. Якість прийнятого зерна визначається окремо на партію, що надійшла, і на неї оформляється відповідне складське свідоцтво або складська квитанція на зерно.

7.1.6. Обіг складських документів

Обіг складських документів на зерно регламентований [Законом України "Про зерно та ринок зерна в Україні"](#); постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2003 N 510 ["Про забезпечення сертифікації зернових складів на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, запровадження складських документів на зерно"](#), Положенням про обіг складських документів на зерно, затвердженим [наказом Міністерства аграрної політики України від 27.06.2003 N 198](#), зареєстрованим у Мін'юсті 16.07.2003 за N 605/7926.

7.1.6.1. Бланки складських документів на зерно

Бланки складських документів на зерно:

- а) є бланками документів суворої звітності;
- б) мають індивідуальний номер (шість цифр) і серію (дві літери); на копії друкарським способом наносяться слова "другий примірник";
- в) реалізуються Державним підприємством "Держреєстри України" зерновим складам за плату за їх письмовим або електронним замовленням; передаються представникові зернового складу за дорученням та відповідно до процедури, визначеної Положенням про обіг складських документів, затвердженим [наказом Мінагрополітики України від 27.06.2003 N 198](#), зареєстрованим у Мін'юсті 16.07.2003 за N 605/7926;
- г) уносяться до Реєстру складських документів на зерно Державного підприємства "Держреєстри України" в електронному вигляді (облік надходження, інформація про використання та знищення);
- г) зберігаються в окремих ізольованих приміщеннях або металевих шафах (сейфах), обладнаних надійними засобами захисту від несанкціонованого проникнення (у неробочий час повинні бути опечатані).

7.1.6.2. Обов'язки зернового складу

Зерновий склад:

- а) зобов'язаний постійно мати в наявності бланки складських документів на зерно;
- б) видає складські документи на зерно, які виписуються уповноваженою на те посадовою особою зернового складу;

- в) не видає покладавцю складські документи на зерно, якщо зерно не було прийняте зерновим складом на зберігання;
- г) видає тільки один складський документ на одну партію зерна або на її частину;
- г) зобов'язаний виписувати окремо складські документи на зерно для партій зерна, що належать різним класам згідно з державними стандартами на ці зернові культури;
- д) зазначає всі відомості (реквізити), передбачені формами складських документів на зерно; текст документів заповнюється друкуванням або чорного кольору кульковою чи чорнильною ручкою без виправлень, підчисток, інших будь-яких записів. Усі грошові суми в документах пишуться з великої літери та з початку рядка. Документи підписуються уповноваженими представниками зернового складу, завіряються печаткою складу;
- е) виписує складські документи на власне зерно, що зберігається на складі, - складську квитанцію на зерно протягом дня прибуткування або, за бажанням, просте чи подвійне складське свідоцтво;
- є) реєструє заповнені складські документи на зерно в реєстрі складських документів на зерно з присвоєнням порядкового номера;
- ж) передає після реєстрації один примірник оригіналу заповненого бланка складського документа покладавцеві або вповноваженій ним особі, а другий - залишає на складі;
- з) протягом одного робочого дня в установленому порядку вносить дані про видані ним складські документи до Реєстру складських документів на зерно;
- и) звітує в установленому порядку перед Державним підприємством "Держреєстри України" про використання складських документів на зерно.

7.1.6.3. Заміна складського документа на зерно

Після письмового повідомлення, отриманого від покладавця, про втрату складського документа зерновий склад:

- а) продовжує термін зберігання зерна на час вирішення питання про належність зерна в судовому або позасудовому порядку;
- б) зерновий склад за письмовим зверненням визнаного судом власника зерна протягом одного дня повинен видати на заміну втраченого новий складський документ на зерно. У цьому разі штамп "Погашено" ставиться на оригіналі другого примірника втраченого документа, про що робиться відповідний запис у Реєстрі складських документів на зерно.

За зверненням володільця складського документа на зерно про заміну зіпсованого або пошкодженого складського документа зерновий склад:

- в) за рахунок коштів володільця замінює зіпсований або пошкоджений складський документ на підставі оригіналу другого примірника, що зберігається на складі, та

інформації з Реєстру складських документів на зерно;

г) видає на заміну пошкодженого або зіпсованого новий складський документ на зерно з тими самими реквізитами і записами, що містилися у складському документі на зерно при його видачі (окрім номера, серії та підписів уповноважених осіб);

г) виводить з обігу зіпсований чи пошкоджений складський документ на зерно в порядку, передбаченому чинним законодавством та Положенням про обіг складських документів на зерно, затвердженим [наказом Мінагрополітики України від 27.06.2003 N 198](#), зареєстрованим в Мін'юсті 16.07.2003 за N 605/7926.

При позбавленні зернового складу сертифіката відповідності видані ним раніше складські документи залишаються в обігу до закінчення терміну зберігання зерна.

7.1.7. Реєстр складських документів

Зернові склади зобов'язані вести реєстр складських документів на зерно (заставне зерно) та зерна (заставного зерна), прийнятого на зберігання.

Вимоги до реєстру та порядок ведення реєстру визначаються Кабінетом Міністрів України (відповідно до [статей 36 та 45 Закону](#)).

Реєстри складських документів на зерно (заставне зерно) та зерна (заставного зерна), прийнятого на зберігання, зберігаються зерновим складом на протязі трьох років.

8. Зачистка зерносховищ

8.1. Мета проведення зачистки

Основною метою зачисток є перевірка та документальне підтвердження кількісного і якісного стану зерна в зерносховищі (зерновому складі) шляхом зачистки вибулих партій та інвентаризації наявних.

8.1.1. Для цього необхідно:

- а) виявити в місцях розташування фактичну кількість та якість зерна, що зберігається;
- б) установити лишки або нестачу шляхом зіставлення фактичної кількості зерна з даними кількісно-якісного бухгалтерського обліку;
- в) визначити причини відхилень у масі зерна.

8.1.2. Зачистці підлягають:

- а) зернові культури, що є на зберіганні;
- б) відходи III категорії, що утворюються при доробці зерна.

Для всіх зернових складів незалежно від форм власності і господарювання зачистка місткості зерносховища обов'язкова та проводиться після вибуття з нього всієї партії зерна однієї культури одного року врожаю, але не рідше як один раз у рік.

8.1.3. Також зачистка зерноскладищ проводиться у разі:

- а) заміни матеріально відповідальної особи зерноскладища (завідувач склади, елеватора тощо);
- б) вимоги керівництва зернового склади.

8.2. Порядок проведення зачистки

Зачистка зерноскладищ проводиться призначеною керівником зернового склади комісією у складі заступника керівника зернового склади, начальника виробничої технологічної лабораторії, головного бухгалтера за участю матеріально відповідальних осіб, яка:

а) здійснює перевірку фактичної наявності зерна в зерноскладищах шляхом суцільного переважування;

б) визначає показники якості зерна;

в) відповідає за:

своєчасне проведення зачисток відповідно до наказу керівника підприємства;

повноту і точність даних про фактичні залишки та своєчасність підготовки відповідних документів;

г) складає акти зачистки протягом строку, що не перевищує 5 днів;

ґ) подає пояснення про залік нестач та надлишків, списання нестач у межах природного убутку, а також понаднормованих нестач і втрат від псування зернових продуктів із зазначенням ужитих заходів щодо їх запобігання;

д) обговорює результати зачисток на нараді працівників зернового склади.

8.3. Перелік документів

Для оформлення актів зачистки комісія визначає результати на основі чинних документів:

а) книг кількісно-якісного обліку за формою N 36, звірених за кількістю та якістю зерна за первинними документами, а також за підрахунками і за середньозваженими показниками вологості та смітної домішки;

б) складських звітів за формою N ЗХС-37 і первинних прибутково-видаткових документів - реєстрів накладних, переліків реєстрів накладних, аналіз-ордерів, прибуткових квитанцій, залізничних або інших (транспортування водним транспортом) накладних, накладних на переміщення, актів про доробку зерна, актів про знищення некормових відходів;

в) комерційних актів і рекламаційних актів про невідповідність якості;

г) записів про показники якості в посвідченнях про якість зерна, картках аналізів зерна та в журналі реєстрації лабораторних аналізів.

8.4. Порядок зважування зерна

Зважування зерна, кормових і некормових відходів під час зачистки зерносховища необхідно проводити в присутності не менше двох членів комісії та матеріально відповідальної особи. Якщо переважування зерна протягом робочого дня не завершено, необхідно зерносховище опломбувати в присутності матеріально відповідальної особи і за участю членів комісії. У цьому разі пломбувач зберігається у голови комісії.

Не допускаються зважування на вагах, що не відповідають установленим вимогам, та використання неповіренних засобів вимірювальної техніки.

При виникненні спорів щодо якості зерна функції арбітра виконує Держконтрольсільгосппрод України (обласні підрозділи).

Результат кожного визначення маси зерна заноситься членами комісії у відомості зважувань за формами N 171-а і N 171-б; у кінці переважувань кожної партії зернової культури комісією підсумовуються результати та визначається маса нетто, про що записують словами.

Відомості зважувань підписують члени комісії, які брали участь, і матеріально відповідальна особа; у відомостях не допускаються підчистки, помарки, не узгоджені повним складом комісії виправлення. Якщо протягом дня робота не завершена, то відомості зважувань здаються голові комісії; після закінчення зважувань зерна, що є в зерносховищі або на зерновому складі в цілому, голова комісії здає відомості зважувань у бухгалтерію.

На підставі відомостей зважувань зерна та аналізу даних книг кількісно-якісного обліку і первинних документів складається акт зачистки за формою N 30 або N 30-а.

8.5. Розрахунок нестачі (надлишку) зерна

Розмір нестачі (надлишку) зерна визначається різницею між його залишком за бухгалтерським обліком та фактичною наявністю, установленною в результаті переважувань. Обґрунтування убутку зерна встановлюється у відповідності до досягнутої при зберіганні та доробці зерна зміни його якості і чинних норм природного убутку при зберіганні зернових культур ("Нормы естественной убыли зерна, продуктов его переработки, семян трав, кормов травяных, искусственно сушеных, и семян масличных культур при хранении на предприятиях системы Министерства хлебопродуктов СССР", затверджені [постановою Державного комітету з матеріально-технічного постачання від 07.01.86 N 4](#)).

Після проведення розрахунків фактичну нестачу порівнюють з виправданою, а різницю записують в акт зачистки за формою N 30 або N 30-а. При цьому може бути відповідність (різниця дорівнює нулю), невиправдана нестача або надлишок. Акт зачистки в трьох примірниках підписують члени комісії і пред'являють уповноваженій посадовій особі Держконтрольсільгосппроду України (хлібної інспекції області) для перевірки та затвердження начальником хлібної інспекції

області. Акти зачисток мають порядкові номери і реєструються на протязі року, датою акта зачистки є день підписання його комісією.

Начальник Департаменту формування
та функціонування аграрного ринку
Мінагрополітики України

А. В. Розгон

Додаток 1
до розділу 4 Технічного регламенту
зернового складу

**Перелік форм, які використовуються зерновим складом для обліку послуг із приймання,
доброби, зберігання та відпуску (відвантаження) зерна**

N форми	Назва форми
14	Приймальний акт на багатовагонне (багатобаржове) надходження хлібопродуктів
16	Наказ N на відпуск (відвантаження)
28	Журнал реєстрації зважування вантажів на автомобільних вагах
30	Акт зачистки
34	Розпорядження про очищення, сушіння зерна, насіння олійних культур і трав. Акт на очищення, сушіння зерна, насіння олійних культур і трав
36	Книга кількісно-якісного обліку хлібопродуктів
42	Посвідчення про якість зерна
47	Картка аналізу зерна
55	Журнал реєстрації одержаних рекламаційних актів з розходження якості хлібопродуктів
56	Журнал реєстрації результатів обстежень об'єктів з метою установлення зараження шкідниками
59	Журнал реєстрації показників якості зерна, що постачається і відправляється залізничним транспортом

66	Журнал спостереження за зерном
71	Журнал реєстрації лабораторних аналізів при сушінні зерна
78	Штабельний ярлик на зерно
81	Журнал реєстрації аналізів при очищенні зерна
83	Журнал реєстрації аналізів на остаточну наявність отрутохімікатів у зерні
122	Журнал обліку роботи зерносушарки
131	Приймально-здавальний акт про виконання робіт з дезінфекції
132	Приймально-здавальний акт про виконання робіт з дератизації
133	Журнал обліку обсягів виконаних робіт з дезінфекції зерна і продуктів його переробки
134	Журнал обліку обсягів виконаних робіт з дезінфекції приміщень і тари
135	Журнал обліку обсягів виконаних робіт з дезінфекції
136	Акт попереднього обстеження на проведення фумігації зерна
137	Акт попереднього обстеження на проведення фумігації приміщень, тари
153	Журнал обліку робіт з вентильовання зерна атмосферним повітрям
171-а	Відомість зважування
171-б	Відомість зважування
ЗХС-3	Реєстр накладних на прийняте зерно з визначенням якості за середньодобовим зразком
ЗХС-4	Реєстр накладних на прийняте зерно з визначенням якості за середньозваженим зразком
ЗХС-37	Звіт про рух хлібопродуктів і тари на елеваторах та складах
ЗХС-49	Журнал реєстрації лабораторних аналізів

Начальник Департаменту формування
та функціонування аграрного ринку
Мінагрополітики України

А. В. Розгон

Додаток 2
до пункту 5.4.10 Технічного
регламенту зернового складу

Механізми для розвантаження і завантаження зерна

N з/п	Найменування, продуктивність, потужність	Марка (тип)
1	2	3
1	Пристрій для завантаження зерна в залізничні вагони через люки в даху (400 т/год.)	ЛД-5
2	Навантажувач ковшовий шнековий (125 т/год.)	РШ6-КШП7
3	Навантажувач ковшовий шнековий (110 т/год.)	РШ6-КШП6
4	Зернопідбиральник шнековий пересувний довжиною 10,5 м (80 т/год.)	У10-ЗПШ-80
5	Комплекс для завантаження зерноскладів (175 т/год.)	У12-УКЗ
6	Установка для розвантаження сипких матеріалів із критих залізничних вагонів (75 т/год.)	У8-УУ-75
7	Пневмоперевантажувач зерна (175 т/год., 400 кВт)	ЛД-5
8	Пневмоперевантажувач зерна (100 т/год.)	ТА-46
9	Установка пневмотранспортна комбінована (25 т/год.)	УПК-25
10	Розвантажувач автомобільний гідравлічний універсальний довжиною великої платформи 11,7 м, бокової - 6,4 м (255 т/год.)	У15-УРАГ
11	Розвантажувач автомобільний вантажопідйомністю 50 т	АБС-50М2
12	Розвантажувач автомобільний проїзний боковий довжиною платформи 12,8 м вантажопідйомністю платформи 30 т (220 т/год.)	НПБ-2С (посилений)
13	Розвантажувач автомобільний (тупиковий) вантажопідйомністю 25 т, довжиною платформи 9,4 м (140 т/добу)	У15-УРБ (Т)
14	Розвантажувач автомобільний пересувний вантажопідйомністю 25 т	У15-УРБ (П)

15	Розвантажувач автомобільний самохідний вантажопідйомністю 25 т, довжиною 10,8 м	У15-УРБ (У)
16	Розвантажувач автомобільний вантажопідйомністю 25 т, довжиною 8,83 м (140 т/год.)	У15-УРМ-25
17	Розвантажувач автомобільний вантажопідйомністю 20 т (140 т/год.)	У15-УРМ-20
18	Бункер механізований для зерна і кукурудзи в качанах (45 - 60 т/год.)	БМ-62
19	Бункер-перевантажувач для зерна місткістю 10,5 м ³ (14 т/год.)	У15-УБА
20	Розвантажувач залізничного вагона-хопера	У9РХ-60

Начальник Департаменту формування
та функціонування аграрного ринку
Мінагрополітики України

А. В. Розгон

Додаток 3
до пункту 5.4.10 Технічного
регламенту зернового складу

Обладнання для аспірації

№ з/п	Найменування	Марка (тип)
1	2	3
1	Відцентрові пиловловлювачі N 1 Ø 18 (витрата повітря 1000 Ø 18000 м ³ /год.)	ЦОЛ
2	Груповий батарейний циклон N 200 Ø 550 (витрата повітря 1030 Ø 9550 м ³ /год.)	ЧБЦШ
3	Груповий батарейний циклон N 250 Ø 850 (витрата повітря 140 Ø 2275 м ³ /год.)	УЦ-38
4	Установка батарейних циклонів (продуктивність	2УЦ-450-500

	одного циклона 900 × 1380 м ³ /год.)	ЗУЦ-450-600 4УЦ-550-650 2хЗУЦ-450-650 2х4УЦ-500-700
5	Установка батарейних циклонів підвищеної монтажно-ї готовності (витрата повітря 1060 × 8100 м ³ /год.)	БВЦ-200-225 У21-ББЦ-250 У21-ББЦ-550
6	Фільтри всмоктувальні тканинні з поверхнею фільтрування 30, 45, 60 і 90 м ² (витрата повітря відповідно 3600, 5400, 7200 і 10800 м ³ /год.)	Г4-1БФМ-30 Г4-1БФМ-45 Г4-1БФМ-60 (4-2БФМ-60) Г4-1БФМ-90 (Г4-2БФМ-90)
7	Фільтри-циклони з електронною імпульсною продувкою, поверхнею фільтрування 5,2; 6,9; 10,4; 15,6; 23,4; 31,2 м ² і відповідно витратою повітря 2080; 900; 4370; 6550; 9840 і 13040 м ³ /год.	РЦІЕ-5,2-8 РЦІЕ-6,9-16 РЦІЕ-10,4-16 РЦІЕ-15,6-24 РЦІЕ-23,4-36 РЦІЕ-31,2-48
8	Фільтри-циклони з електронною імпульсною продувкою, поверхнею фільтрування 40,8; 46,8 м ² і відповідно витратою повітря 17140; 19650 м ³ /год.	РЦІЕ-40,8-48 РЦІЕ-46,8-72
9	Вентилятори радіальні вибухозахисні продуктивністю 900 і 1800 м ³ /год., тиском відповідно 1630 і 2400 Па	В.Ц5-35-3,55 В.Ц5-35-4В1.01
10	Вентилятори радіальні пилові вибухозахисні продуктивністю 1850; 3000; 3780 м ³ /год.	ВРПВ-3-3,15 ВР-300-45-2,5В ВРПВ-4,1
11	Вентилятори радіальні вибухозахисні продуктивністю 8400; 9000; 11400; 14400 м ³ /год.	В.Ц5-35-8В1-01 В.Ц5-35-8,5В1-01 В.Ц5-45-ВВ1-01 В.Ц5-45-8,5В1-01
12	Вентилятор радіальний продуктивністю 15000 м ³ /год. (взамін ВЦП-8)	ВР-100-45-8
13	Вентилятори радіальні пилові вибухозахисні продуктивністю 6680 і 13900 м ³ /год.	ВРПВ-6,3.1 ВРПВ-8.1
14	Вентилятори радіальні пилові продуктивністю 6000 і 10000 м ³ /год.	ВЦП6-45-5-01 ВЦП6-45-6,3-01

15	Вентилятори радіальні пилові вибухозахисні продуктивністю 6000; 8300 і 15000 м ³ /год.	ВЦП-5 ВЦП-6; ВЦП-8
16	Вентилятори осьові продуктивністю 15000 - 26000 м ³ /год.; 21000 - 35000 м ³ /год. і 31000 - 55000 м ³ /год.	В-06-300-8а В-06-300-10а В-06-300-12,5а
17	Вентилятори високого тиску повним напором від 6500 до 14890 Па, витратою повітря від 720 до 9600 м ³ /год.	ВПЗ 072/1000 АВД ВВД-5 ВПВ-9,0/1200 ВПЗ-0,18/1000 ВПЗ-3,6/650 ВПЗ-0,31/700
18	Вентилятор радіальний для переміщення агента сушки зерносушарок (8010 м ³ /год., напором 1275 Па)	В-ЦЧ-76-10Ж-2
19	Вентилятори високого тиску пневмотранспортних мереж	ЦВ-18 N 8 ЦВ-18 N 9

Начальник Департаменту формування
та функціонування аграрного ринку
Мінагрополітики України

А. В. Розгон

Додаток 4
до пункту 5.4.15 Технічного
регламенту зернового складу

Технологічне обладнання для очищення зернових культур

N з/п	Найменування обладнання (продуктивність, потужність)	Марка (тип)
1	2	3
1	Ворохоочисник, 50 т/год.	ВО-50
2	Сепаратор-ворохоочисник самопересувний, 25_т/год.	ОВС-25
3	Скальператор барабанний, 100 т/год., 0,35 кВт	А1-Б3Е, А1-Б3-20, А1-Б30

4	Конвеєр-скальператор, 175 т/год.	У2-УСК1
5	Камера знепилювальна, 175 т/год.	У1-У03
6	Камера знепилювальна, 350 т/год.	У1-У03-01
7	Машина попереднього очищення зерна, 30 т/год.	МПО-30С
8	Машина попереднього очищення зерна, 50 т/год.	МПО-50С
9	Машина попереднього очищення з решітним пристосуванням, 50 т/год.	МПР-50С
10	Машина попереднього очищення зерна, 100 т/год.	МПО-100
11	Сепаратор попереднього очищення зерна, 175 т/год., 7,0 кВт	А1-Д3С
12	Зерноочищувальний агрегат, 100 т/год.	ЗАВ-100А
13	Універсальний вібровідцентрований сепаратор, 25; 50 і 100 т/год.	Р8-БЦСМ-25 (50; 100)
14	Вібровідцентровий сепаратор для очищення зерна кукурудзи, 30 т/год.	УЦСМ-2
15	Сепаратор зерноочисний, 50 т/год.	ЗСМ-50
16	Сепаратор зерноочисний, 100 т/год.	ЗСМ-100
17	Сепаратор зерноочисний, 100 т/год., 1,5 кВт	А1-БИС-100
18	Сепаратор зерноочисний, 100 т/год., 2,9 кВт	А1-БЛС-100
19	Сепаратор зерноочисний, 100 т/год., 1,5 кВт	А1-БСХ-100
20	Каменевідбірник, 100 т/год., 0,3 кВт	РЗ-БКТ-100
21	Трієр дисковий куколевідбірник з металополімерними дисками і ефективністю очищення 80 %, 6 т/год.	ТДК (аналог А9-УТК-6)
22	Трієр дисковий вівсюговідбірник з металополімерними дисками і ефективністю очищення 80 %, 6 т/год.	ТДО (аналог А9-УТО-6)
23	Трієр циліндричний куколевідбірник, 8 т/год.	ТЦК-700-8
24	Трієр циліндричний вівсюговідбірник, 8 т/год.	ТЦО-700-8
25	Трієр куколевідбірник, 5 т/год.	ТЦК-700-5
26	Трієр вівсюговідбірник, 5 т/год.	ТЦО-700-5

27	Блок трієрний, 8 т/год.	БТЦ-700-8
28	Блок трієрний, 5 т/год.	БТЦ-700-5
29	Сепаратор магнітний, 175 т/год.	УЗ-ДКМ
30	Устаткування для видалення металоманітних домішок, 50 т/год., 2,5 кВт	У20-П-100
31	Колонки магнітні, 20 т/год.	УЗ-ДКМ-02
32	Колонки магнітні, 50 і 100 т/год.	УЗ-ДКМ-03 УЗ-ДКМ-04
33	Машина багатофункціонального призначення, 50 т/год. попереднього і 25 т/год. вторинного очищення	МПУ-70
34	Сепаратор російсько-італійського виробництва 100 т/год. попереднього і 24 т/год. вторинного очищення	СЦКН

Начальник Департаменту формування
та функціонування аграрного ринку
Мінагрополітики України

А. В. Розгон

Додаток 5
до пункту 5.4.16 Технічного
регламенту зернового складу

Технологічне обладнання для сушіння зерна

№ з/п	Найменування	Марка (тип)
1	2	3
1	Зерносушарки стаціонарні шахтні прямоочні, 12; 16; 24; 32 і 50 планових т/год. (витрата умовного палива 12,2 кг/т; електроенергії - 3,0 кВт.год./т)	ДСП-12, ДСП-16 ДСП-24, ДСП-24зн ДСП-32 ДСП-32-ОТ ДСП-50
2	Зерносушарка пересувна шахтна прямоочна, 8 планових т/год.	ЗСПЖ-8

3	Зерносушарка пересувна шахтна прямоточна, 10 планових т/год.	К4-УС2-А К4-УС2-04
4	Зерносушарка пересувна шахтна прямоточна, 15 планових т/год.	А1-УСП-15
5	Зерносушарки стаціонарні шахтні рециркуляційні, 50 т/год. (витрата умовного палива 11,0 - 13,3 кг/т; електроенергії - 2,40 - 3,25 кВт.год./т)	РД2х25-70 У2-УЗБ-50 А1-УЗМ А1-ДСП-50 ДСП-32-ОТ із комплектom УКЗ-50
6	Сушарка колонкова, 20 т/год., 180 кВт	СК-20
7	Сушарка колонкова, 40 т/год., 270 кВт	СК-40

Начальник Департаменту формування
та функціонування аграрного ринку
Мінагрополітики України

А. В. Розгон

Додаток 6
до пункту 5.4.17 Технічного
регламенту зернового складу

Технологічне обладнання для вентилявання зерна

№ з/п	Найменування	Марка (тип)
1	2	3
1	Стаціонарна установка для вентилявання зерна в складах місткістю 3200 тонн	СВУ-1, СВУ-2
2	Аерождоб з лускоподібними решетами або жалюзійними решітками (і для розвантаження зерна)	
3	Пересувна телескопічна вентиляційна установка	ТБУ-2
4	Нагнітально-всмоктувальна установка для силосів	

	елеватора (вертикальне продування зерна)	
5	Установка для вертикального вентилявання зерна в силосах елеватора	
6	Установка для горизонтального вентилявання зерна в силосах елеватора	У1-УВС У1-УВС-01 У1-УВС-02 У1-УВС-03 У1-УВС-04
7	Установка для вентилявання зерна в металевих силосах	У1-УДУ, У1-УДА
8	Бункер вентилявання для тимчасового зберігання зерна місткістю 40 тонн	БВ-40А

Начальник Департаменту формування
та функціонування аграрного ринку
Мінагрополітики України

А. В. Розгон

Додаток 7
до пункту 5.4.22.2 Технічного
регламенту зернового складу

Обладнання виробничої технологічної лабораторії

№ з/п	Найменування	Марка (тип)
1	2	3
1	Щуп автомобільний	ЩВ
2	Щуп амбарний	ЩА
3	Щуп мішковий	ЩМ
4	Пробовідбірники:	
	з кузова автомобіля	А1-УПА
	з потоків зерна	А1-БПА

	загального призначення	РЗ-УПТ
5	Ківш-кварта для відбору зерна	
6	Ділильний апарат	БИС-1
7	Дільник	У1-ЕДК
8	Банки з кришками (10 літрів) для зберігання зразків зерна	КХОЗ-10
9	Банки з кришками (3,5 літра) для зберігання зразків зерна	КХОЗ-3,5
10	Каліброміри	ДМ-1
11	Гігрометр	ПБ-1Б
12	Мікроскоп з круглим столом і рахунковою камерою	МБИ-3, МБР-3
13	Бані водяні та парафінові	
14	Бані піскові	
15	Насос Комовського	
16	Насос водоструминний	
17	Автоклави	АВ-1, АВ-2
18	Центрифуга	ЦЛС
19	Еталонні зразки зерна за типами, підтипами культур, зразки шкідників і карантинних бур'янів	
20	Холодильна шафа	Т-60М
21	Апарати для дистиляції води	
22	Шафи витяжні	
23	Блок автоматичного титрування	БАТ-15
24	Лупа текетильна	ЛПК-647 ЛПК-648
25	Лупа вимірювальна	10-Х, ЛПМ-457
26	Ваги настільні циферблатні	ВНЦ-10, ВНЦ-2 ВЛР-10 ВЛКТ-160
27	Ваги лабораторні аналітичні з різновагами НПВ-0,2	ВЛА-2000 1М

	кг і рівноплечами II класу	ВЛР-200 ВЛР-1,0
28	Вологомір	ВП-ЧМ
29	Сушильна шафа	СЭШ-3М
30	Лабораторний універсальний млинок	МУЛ-1
31	Лабораторний млинок	ЛЗМ
32	Пурка літрова	ПХ-1
33	Розсійник лабораторний	РЛ-3
34	Прилад для визначення якості клейковини пшениці	ІДК-1, ІДК-1М ІДК-3М
35	Сито дротяне N 067 і шовкове N 38	
36	Діафаноскоп	ДЗС-2
37	Муфельна піч	СНОЛ-4620.08-9НЦ
38	Набір лабораторних сит з круглими, довгастими отворами, дротяними сітками, шовковими тканинами	
39	Апарат К'ельдаля для визначення вмісту білка	
40	Піч лабораторна жолобкова для згорання наважок	У1-ЕПЛ
41	Альвеограф	
42	Фаринограф	
43	Лабораторна хлібопекарна піч електрична з термостатом	РЗ-ХЛП
44	Лабораторна тістомішалка	У1-ЕПЛ
45	Прилад визначення об'єму хліба	РЗ-БИО
46	Прилад визначення діаметра та висоти хліба	ПВДХ
47	Набір форм для випікання хліба	
48	Пенетрометр	АП-4/1
49	Лабораторний посуд відповідно до номенклатури	
50	Хімічні реактиви відповідно до номенклатури	
51	Прилади визначення вмісту білка - засоби	ДСТУ-П-4117-2002

	вимірювальної техніки, засновані на методі, який ґрунтується на використанні залежностей спектральних характеристик поглинання, пропускання або відбиття світла в інфрачервоній області спектра від вмісту складових зерна та (або) продуктів його переробки	
52	Прилади визначення числа падіння - апаратура, що відповідає методиці, яка полягає у швидкій клейстерилізації водяної суспензії борошна або цільнозмеленого зерна у киплячій водяній бані та наступному визначенні ступеня розрідження альфа-амілазою крохмалю, що міститься в пробі	ГОСТ 30498-97 /ISO 3093-82/

(додаток 7 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства аграрної політики України від 16.11.2004 р. N 422)
